

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Biološka psihologija 1				
Šifra/kod	FIL PSI 115	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2017./2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Utorak: od 10.00 do 13.00 Petak: od 12.00 do 14.00	
Saradnik	Ime i prezime	Aida Muheljić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 e-mail: aidamuheljic1@gmail.com Telefon: 033/253 221	Termin konsultacija	Utorak: od 14.00 do 16.30 Četvrtak: od 14.00 do 16.30	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se teme: Biološka psihologija kao neuroznanost. Evolucija, genetika i iskustvo: postavljanje pravih pitanja o biologiji ponašanja. Anatomija živčanog sustava. Širenje živčanog impulsa i sinaptički prijenos. Šta rade biopsiholozi: istraživačke metode biološke psihologije. Mozgovna oštećenja kod ljudi i modeli na životinjama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razumijevanje bioloških osnova psihičkih procesa i ponašanja, te upoznavanje s istraživačkim metodama biološke psihologije.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o biološkim osnovama psiholoških procesa, o anatomskim i fiziološkim osnovama, osnovama genetike, te metodama istraživanja u biološkoj psihologiji.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
Datum	
1.	Šta je biološka psihologija i njen odnos sa drugim područjima neuroznanosti
2.	Konvergentno djelovanje i znanstveno zaključivanje Kako biopsiholozi sarađuju i kako proučavaju rad mozga?
3.	Biologija ponašanja i evolucija čovjeka
4.	Osnove genetike i razvoj ponašanja
5.	Genetika osnova psiholoških razlika u ljudi
6.	Organizacija živčanog sistema, stanice u živčanom sistemu, neuroanatomske tehnike i smijerovi
7.	Kičmena moždina, glavni dijelovi i strukture mozga
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>
9.	Membranski potencijal i postsinaptički potencijali
10.	Živčani impuls, sinapse, neurotransmiteri
11.	Metode proučavanja živčanog sistema i metode proučavanja ponašanja u biološkoj psihologiji
12.	Uzroci mozgovnih oštećenja
13.	Neuropsihičke bolesti
14.	Proučavanje neuropsihičkih bolesti korištenjem modela na životinjama
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="501 516 1476 894"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0</td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentacija na određenu temu i/ili određenog članka • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici (prvi i drugi parcijalni ispit). U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi parcijalni ispit obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će na drugom parcijalnom ispitu biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na oba parcijalna ispita mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	30	30	2.	Prvi parcijalni ispit	35	35	3.	Drugi parcijalni ispit	35	35	4.	Završni ispit	0	0*	5.												Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na vježbama	30	30																																		
2.	Prvi parcijalni ispit	35	35																																		
3.	Drugi parcijalni ispit	35	35																																		
4.	Završni ispit	0	0*																																		
5.																																					
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pinel, J.P. (2001). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti biološke psihologije

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u psihologiju				
Šifra/kod	FIL PSI 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2017./2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Utorak: od 10.00 do 13.00 Petak: od 12.00 do 14.00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata; Seminar; 1 sat; Vježbe: 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Povijest psihologije i psihološki pravci. Teorije učenja. Klasično i operantno uslovljavanje. Svijest i stanja svijesti. Pamćenje i inteligencija. Mišljenje i govor. Motivacija i emocije. Razvojna psihologija. Ličnost. Socijalna psihologija: odnos pojedinca i socijalne okoline.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja „u dubinu”. Svrha kolegija je i detaljnije informirati studente o studiju i psihologiji kao struci, te im dati opći uvid u neka temeljna područja i znanja iz psihologije, što će im omogućiti lakše snalaženje na studiju.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o deset velikih tema, a da će studenti na kraju semestra imati znanja o istraživanjima u području, odnosno odgovoriti na pitanje čime se područje bavi (fundamentalni aspekt); o primjeni istraživanja u raznolikim praktičnim aspektima, odnosno, kako se i u kojoj mjeri rezultati istraživanja pretaču u praksu (primijenjeni aspekt ili aspekt struke); te o zastupljenosti „područja” tokom studija (npr. organizacija matične katedre, pokrivenost u kolegijima i slično).				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / predavanja
1.	Uvodno predavanje
2.	Priroda psihologije
3.	Psihički razvoj
4.	Senzorni procesi i percepcija
5.	Svijest
6.	Učenje, uvjetovanje i pamćenje
7.	Govor i mišljenje
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>
9.	Motivacija
10.	Emocije
11.	Inteligencija
12.	Ličnost
13.	Stres, zdravlje i suočavanje
14.	Psihički poremećaji i liječenje psihičkih poremećaja
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="501 516 1476 894"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0</td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentacija na određenu temu i/ili određenog članka • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici (prvi i drugi parcijalni ispit). U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi parcijalni ispit obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će na drugom parcijalnom ispitu biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na oba parcijalna ispita mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	30	30	2.	Prvi parcijalni ispit	35	35	3.	Drugi parcijalni ispit	35	35	4.	Završni ispit	0	0*	5.												Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na vježbama	30	30																																		
2.	Prvi parcijalni ispit	35	35																																		
3.	Drugi parcijalni ispit	35	35																																		
4.	Završni ispit	0	0*																																		
5.																																					
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atkinson, Hilgard, Nolen-Hoeksema, S., Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Lutz, C. (2007). <i>Uvod u psihologiju</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko <p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Banyard, P. & Grayson, A. (2008). <i>Introducing Psychological Research</i>. Palgrave MacMillan: London • Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti biološke psihologije

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihofiziologija spavanja				
Šifra/kod	FIL PSI 366	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2017./2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Biološka psihologija 2 FIL PSI 117				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Utorak: od 10.00 do 13.00 Petak: od 12.00 do 14.00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 sat; Seminar; 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Zašto spavamo? Fiziološki mehanizmi spavanja i budnog stanja. Biološki ritmovi. Cirkadijurni sat. Spavanje različitih vrsta i veza sa evolucijom spavanja. Neuralni sistemi u osnovi spavanja. REM spavanje. Biološka funkcija spavanja. Poremećaji spavanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje znanja koja su psiholozima potrebna u praktičnom radu o spavanju, problemima spavanja i njihovom uticaju na svakodnevno funkcionisanje čovjeka.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o mehanizmima spavanja, spoznati koja se istraživanja sprovode iz područja psihofiziologije spavanja. Studenti će naučiti kako dizajnirati i sprovesti istraživanje iz oblasti spavanja, te kako obraditi podatke i napisati članak.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
Datum	
1.	Zašto spavamo?
2.	Fiziološki mehanizmi spavanja i budnog stanja
3.	Biološki ritmovi
4.	Cirkadijurni sat
5.	Neuralni sistemi u osnovi spavanja
6.	REM spavanje
7.	Biološka funkcija spavanja
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>
9.	Poremećaji spavanja
10.	Prezentacije članaka iz područja psihofiziologije spavanja
11.	Dizajniranje istraživanja
12.	Priprema upitnika za sprovedbu istraživanja
13.	Obrada podataka istraživanja
14.	Pisanje izvještaja na osnovu sprovedenog istraživanja i dobivenih podataka
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="516 478 1490 856"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija članka</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački nacrt</td> <td>35</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izvještaj</td> <td>35</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacija na određenu temu i/ili određenog članka • Dizajniranje istraživačkog nacrta • Pisanje izvještaja u obliku znanstvenog članka na osnovu rezultata zajednički sprovedenog istraživanja 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija članka	30	30	2.	Istraživački nacrt	35	30	3.	Izvještaj	35	40	4.	Završni ispit	0	0	5.												Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prezentacija članka	30	30																																		
2.	Istraživački nacrt	35	30																																		
3.	Izvještaj	35	40																																		
4.	Završni ispit	0	0																																		
5.																																					
Ukupno:		bodova	100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Turek, F. W. (1999). <i>Regulation of Sleep and Circadian Rhythms</i>. New York, Basel: Marcel Dekker, Inc. <p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Carlson, N. R. (2000). <i>Physiology of Behavior</i>. Boston: Allyn and Bacon. • Rosenzweig, M. R., Breedlove, S. M., Leiman, A. L. (2002). <i>Biological Psychology</i>. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc. 																																				

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MOTIVACIJA I RADNO PONAŠANJE				
Šifra/kod	FIL-PSI-517	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 11 – 12	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Motivacija i radno ponašanje studenti se uvode u područje organizacijskih ponašanja, psihosocijalnih faktora na radnom mjestu i njihovom vezom sa kvalitetom rada i dobrobiti zaposlenika, te stiču vještine dijagnostike i predviđanja promjena u organizacijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podučiti studente osnovnim teorijama motivacije i motivacijskim strategijama koje doprinose većoj angažiranosti, vezanosti I efektivnosti rada 2. Obučiti studente za korištenje dijagnostičkih metoda i tehnika u organizacijama 3. Podučiti studente modelima odnosa faktora na poslu i varijabli ishoda kao što su radni učinak, stavovi prema radu i dobrobit radnika. 				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će moći:				

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati razlike i sličnosti između sadržajnih i procesnih teorija motivacije, te interpretirati konkretne organizacijske primjere iz perspektive teorija motivacije 2. Razumjeti povezanost faktora na poslu i organizacijskim ponašanjima i stavovima prema radu, te dizajnirati osnovne intervencijske postupke kojima se doprinosi povećanju kvaliteta rada i dobrobiti radnika 3. Primjeniti vještine prikupljanja podataka i donositi zaključke o odnosima ispitivanih varijabli u svrhu organizacijske dijagnostike i prognostike
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	PREDAVANJA: Motivacija za rad i radno ponašanje – određenje i definicije bitnih elemenata dobrobiti radnika i oblika radnih ponašanja SEMINAR: Ljudi čine organizaciju? VJEŽBE: Zašto je važan predmet Motivacija i radno ponašanje – psihološki ugovor
2.	PREDAVANJA: Sadržajne teorije motivacije za rad SEMINAR: Motivacija za rad - ciljevi i njihove odrednice - diskusije VJEŽBE: Što motivira studente na studiranje?
3.	PREDAVANJA: Procesne teorije motivacije za rad SEMINAR: Motivacija za rad - ciljevi i njihove odrednice - prezentacije i predaja materijala za druge studente VJEŽBE: Upoznavanje sa upitnicima za mjerenje motivacije za rad i priprema za terensko istraživanje
4.	PREDAVANJA: Strategije motiviranja radnika – oblici materijalnih i nematerijalnih oblika nagrađivanja SEMINAR: Pravednost u organizacijama - članak VJEŽBE: Izrada motivacijskih paketa za radnike različitih karakteristika
5.	PREDAVANJA: Što čini osobu dobrim radnikom? Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i varijabli kvaliteta rada i dobrobiti radnika SEMINAR: Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i dobrobiti radnika VJEŽBE: Što očekujem od prvog radnog mjesta
6.	PREDAVANJA: Rukovođenje – teorije rukovođenja i njihove praktične implikacije u organizacijama SEMINAR: Romantični pogled na rukovođenje – da li je uspjeh zaista ovisan o rukovodiocu - članak VJEŽBE: Transformacijsko i transakcijsko rukovođenje – što razlikuje transformacijske vođe od ostalih
7.	PREDAVANJA: Timski rad – izgradnja tima i rad u timu SEMINAR: Studija slučaja i priprema team building plana VJEŽBE: Izgradnja efikasnih radnih timova
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit

9.	PREDAVANJA: Zlostavljanje na radnom mjestu – oblici i identifikacija SEMINAR: Izrada plakata za prevenciju zlostavljanja VJEŽBE: Terensko prikupljanje podataka
10.	PREDAVANJA: Stavovi prema radu kao varijable ishoda SEMINAR: Odnos organizaciji - članak VJEŽBE: Debata na temu: Da li je zadovoljstvo poslom izmišljeni konstrukt?
11.	PREDAVANJA: Radne vrijednosti SEMINAR: Da li se radne vrijednosti razlikuju po kulturama? VJEŽBE: Pripreme izveštaja sa terenskih vježbi
12.	PREDAVANJA: Stres na radnom mjestu SEMINAR: Prediktori stresa na radnom mjestu - članak VJEŽBE: Dizajniranje organizacijskih intervencija za smanjenje stresa
13.	PREDAVANJA: Kontraproduktivna radna ponašanja – povlačenja, fluktuacija i apsentizam SEMINAR: Sadržajni i procesni modeli u objašnjenju fluktuacije VJEŽBE: Posljedice kontraproduktivnih ponašanja na individualnom i organizacijskom nivou
14.	PREDAVANJA: Moć i politika - organizacijska politička ponašanja SEMINAR: Organizacijska politička ponašanja kao medijator u odnosu emocionalne inteligencije i zadovoljstva poslom VJEŽBE: Prezentacije terenskih vježbi
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad Posjete radnim organizacijama
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na seminarima	15	15
2.	Priprema, provođenje i prezentiranje terenskog istraživanja	15	15
3.	Debata	10	10
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	30	30
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Aktivnosti na seminarima - 20%

Ciljevi seminara su sljedeći:

- omogućiti studentima da pročitaju relevantne tekstove i tako prošire svoje znanje o temama koje se obrađuju u predmetu
- Razvijati vještine kritičke analize pročitanih tekstova
- razvijanje vještina timskog rada
- razvijanje prezentacijskih vještina
- razvijanje vještine procjenjivanja kvaliteta rada

Svake sedmice za seminar je predviđena tema koja je vezana za predavanje.

Na seminarima studenti su podijeljeni u grupe. Za svaku sedmicu grupa bira glavnog moderatora koji će upravljati grupnom diskusijom ili koordinirati zadatak zadan na seminaru. Grupa je također dužna pripremiti pisani materijal (do 2 strane) glavnih informacija o konceptima i odnosima koji su obrađeni u materijalu. U okviru seminara izvodi se nekoliko različitih aktivnosti. Većina seminara koncipirana je tako da studenti dobiju unaprijed materijale koje trebaju da pročitaju i da prodiskutuju o ključnim pitanjima koje nastavnik postavi kao dio zadatka. Seminar koji je vezan za timski rad nosi naziv "Dizajniranje team building aktivnosti za firmu", dok seminar u sedmici u kojoj se obrađuje zlostavljanje na radnom mjestu uključuje izradu plakata za prevenciju zlostavljanja. Na svakom seminaru studenti ocjenjuju sve članove svoje grupe na dva kriterija: pripremljenost za seminar i kvalitetu učešća u diskusiji. Moderator grupe dobiva ocjenu za pripremu i kvalitetu moderacije. Procenti se dobivaju tako što se kvalitetu moderacije boduje sa maksimalno 10%, te pripremljenost i učešće u seminarima sa maksimalno 10%.

2. Priprema, provođenje i prezentacija terenskog istraživanja

Studenti će zajedno sa nastavnikom dogovoriti temu i pripremiti dizajn istraživanja. Toko semestra, studenti će prikupiti podatke, obraditi ih i napisati izvještaj za koji mogu dobiti maksimalno 10 bodova. Na kraju semestra studenti će prezentirati svoje istraživanje, a za samu prezentaciju mogu dobiti maksimalno 5%. Kvalitet prezentacije ocjenjivaće njihove kolege studenti.

3. Debata

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

	<p>Studenti će biti podijeljeni u grupe od strane nastavnika te će trebati da se pripreme za debatu „Da li je novac najbolji motivator“. Za pripremu i učešće u debati studenti mogu dobiti maksimalno 10 bodova koji se dodjeljuju prema kriterijima ocjenjivanja debate.</p> <p>4. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</p> <p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević-Šiber, F. (1999). <i>Management ljudskih potencijala</i>. Zagreb: Golden marketing, (poglavlje IV/12,13, 14; VI/18,19). 2. Robbins, S.P., Judge,T.A (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i>. Naklada Mate d.o.o.Zagreb (poglavlja 10,12, 13 i 14). <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muchinsky, P.M. (2000). <i>Psychology applied to work</i> (6th ed). Belmont, CA: Wadsworth. (poglavlja 2, 3, 4, 5, 6 i 7). 2. Dunnette, M.D. i Hough, L.M. (eds.) (1991). <i>Handbook of industrial and organizational psychology</i> (volume 2). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press. 3. Stranks,J.(2005). <i>Stress at work.Management and Prevention</i>. Oxford:Elsevier 4. Campbell,J.Q., Murphy, L.R., and Hurell,J.J.(eds.) (1997) <i>Stress and well-being at work:assesment and interventions for occupational mental health</i>. Americal Psychological Association 5. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni</p>

odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruktira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.
2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ODABRANE TEME IZ PRIMIJENJENE PSIHOLOGIJE				
Šifra/kod	FIL PSI 509	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak 12- 13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Odabrane teme iz primijenjene psihologije predstavlja sastavni dio pedagoško – psihološko – didaktičko – metodičke grupe predmeta definiranih na nastavničkim smjerovima u svrhu sticanja nastavničkih kompetencija. Studenti se obučavaju da razumiju povezanost evih elemenata nastave – planiranja i programiranja, realizacije i vrednovanja postignuća. Poseban naglasak na kolegiju se stavlja na sticanje vještina interaktivnog podučavanja u svrhu postizanja odgojno – obrazovnih ishoda i mjerenja postignuća u skladu sa definiranim ishodima. Studenti savladavaju vještine pripreme pisanih provjera postignuća, kao i metodologiju usmenog ispitivanja. U okviru kolegija studenti se obučavaju i kako da prepoznaju specifične potrebe i određene psihološke probleme kod učenika te kako da svoje aktivnosti modificiraju kako bi svi učenici imali podjednaku šansu za izgradnju potrebnih ključnih kompetencija. Na kolegiju se također raspravljaju i teme kao što je standard zanimanja za nastavničke profesije i uloga nastavnika kao zaposlenika ustanove za odgoj i obrazovanje.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podučiti studente osnovnim konceptima mjerenja u obrazovanju 2. Razviti kod studenata vještine konstrukcije testova i organizacije usmenih ispitivanja koji pouzdano i valjano mjere postignuća učenika 3. Podučiti studente kako prepoznati specifične potrebe učenika i prilagoditi svoj stil podučavanja kako bi se postigli željeni ishodi. 				

Ishodi učenja	<p style="text-align: center;">Na kraju ovog kolegija studenti će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pripremiti test objektivnog tipa sa zadacima ponuđenih odgovora i bez ponuđenih odgovora kojima se mjere definirani ishodi podučavanja 2. Pripremiti esejska pitanja i ocijeniti kvalitetu odgovora prema ranije utvrđenim kriterijima 3. Znati odrediti težinu zadataka, njihovu diskriminativnu valjanosti i povezanost sa ishodima 4. Razlikovati analitičko i holističko ocjenjivanje, te razumjeti važnost vrednovanja znanja u različitim fazama nastavnog procesa 5. Objasniti ponašajne znakove kod učenika koji ukazuju na potrebu za prilagođavanjem nastavnog procesa kako bi se postigli ishodi 6. Cijeniti i promovirati podučavanje i vrednovanje postignuća usmjereno na učenika i na ishode učenja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Obrazovanje u 21.stoljeću – ključne kompetencije za učenike i nastavnike
2.	Interaktivne metode podučavanja u svrhu postizanja ishoda učenja
3.	Prezentacijske vještine – priprema prezentacije za učenike
4.	Strategije vrednovanja postignuća
5.	Konstrukcija i ocjenjivanje testova znanja I – modeli ocjenjivanja, obrazovni ishodi
6.	Konstrukcija i ocjenjivanje testova znanja II – zadaci objektivnog tipa
7.	Konstrukcija i ocjenjivanje testova znanja III – esejska pitanja Predaja prve zadaće
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	Evaluacija kvalitete pitanja
10.	Razlike u učenju – individualne i razvojne karakteristike djece i omladine i njihova povezanost sa učenjem i podučavanjem
11.	Motivacija i učenje

12.	Komunikacija i disciplina u razredu Predaja druge zadaće
13.	Poteškoće u učenju i ponašanju kod djece i adolescenata
14.	Evaluacija rada nastavnika
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad Posjete radnim organizacijama																														
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva zadaća – priprema prezentacije</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga zadaća – konstrukcija testa znanja</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Prva zadaća – priprema prezentacije	10	10	3.	Druga zadaća – konstrukcija testa znanja	20	20	4.	Prva provjera znanja	30	30	5.	Druga provjera znanja	30	30	Ukupno: 100 bodova			100%		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																												
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																												
2.	Prva zadaća – priprema prezentacije	10	10																												
3.	Druga zadaća – konstrukcija testa znanja	20	20																												
4.	Prva provjera znanja	30	30																												
5.	Druga provjera znanja	30	30																												
Ukupno: 100 bodova			100%																												
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																														
	1. Aktivnost na nastavi Dolazak na nastavu i aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu je važno za modeliranje budućeg nastavnog rada studenata nastavnčkih smjerova. Aktivnost na nastavi u vidu učešća u diskusijama, rada u grupama i zajedničkim diskusijama biće bodovana od 3. do 13. sedmice nastave. Student može ostvariti																														

	<p>maksimalno 10 bodova.</p> <p>2. Prva zadaća – priprema prezentacije Kako je ispitivanje, odnosno vrednovanje znanja usko povezano sa ciljevima i ishodom podučavanja, te metodama podučavanja, studenti imaju zadatak da pripreme prezentaciju za jednu lekciju koju odaberu iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu u kojoj će biti jasno definirani ciljevi i u kojoj će prezentirani materijal pratiti interaktivno podučavanje. Osim toga, prezentacija treba da bude pripremljena tako da poštuje osnovne principe pripremanja prezentacija. Studenti za ovaj zadatak mogu dobiti maksimalno 10 bodova koji se dodjeljuju prema kriterijima koje definira nastavnik.</p> <p>3. Druga zadaća – konstrukcija testa znanja Nakon završetka dijela nastave koji se odnosi na konstrukciju testova, studenti će odabrati jednu lekciju iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu te na osnovu lekcije pripremiti niz pitanja sa dvije alternative, višestruke alternative, višestruke odgovore, pitanje sa povezivanjem, pitanja sa nadopunjavanjem te esejska pitanja sa katalogom odgovora. Osim toga, test treba da sadrži i naslov lekcije, te definirane odgojno obrazovne ishode. Testovi kojima se mjere postignuća na stranim jezicima treba da budu prevedeni na BHS, a tačni odgovori označeni ili upisani boldiranim slovima. Studenti za ovu zadaću mogu ostvariti maksimalno 20 bodova prema kriterijima koje definira nastavnik. Napomena:</p> <p>4. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica) Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Grgin T.(2001) Školsko ocjenjivanje znanja. Naklada Slap Jastrebarsko Vizek - Vidović, V. Vlahović-Štetić,V.,Rijavec,M.,Miljković,D.(2003).Psihologija obrazovanja.IEP-Vern,Zagreb <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Dodatni materijali obezbijeđeni od nastavnika
Napomene	<i>Ponašanje na nastavi</i>

Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.
2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PONAŠANJE POTROŠAČA				
Šifra/kod	FIL-PSI-469	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	I
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			Četvrtak od 16 - 17
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Suvremeni pristupi poslovanju stavljaju veliku važnost na razumijevanje perspektive potrošača, odnosno korisnika. Iako smo svi potrošači i imamo implicitne ideje o potrošačkim ponašanjima, one nisu dovoljne za naučno, sistematsko razumijevanje potrošača niti za dizajeniranje intervencija kojima se potrošači privlače ka određenoj robi ili usluzi. U okviru predmeta „Ponašanje potrošača“ u fokusu će biti primjena ranije stečenih znanja iz područja fundamentalne psihologije na razumijevanje kako i zašto ljudi biraju, koriste i procjenjuju robe i usluge. Tokom kolegija kroz iskustveno učenje studenti često zauzimaju dvije perspektive: stručnjaka psihologa u organizaciji i perspektivu potrošača kako bi bolje razumjeli ponašanja i kako bi mogli dizajnirati intervencije kojima se povećava privlačenje potrošača / klijenata. U okviru kursa naglasak se stavlja i na promocije važnih socijalnih ideja kojima se doprinosi podizanju kvaliteta života ljudi u lokalnim zajednicama.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Podučiti studente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ključnim teorijama i važnim istraživanjima povezanim sa ponašanjima potrošača 2. Primjeni konceptata i teorija u razvijanju i evaluaciji promotivnih strategija 3. Vještinama dizajniranja i provođenja projekata iskustvenog učenja, te komunikacijskim i prezentacijskim vještinama 				

Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati individualne, grupne i kulturalne faktore koji utiču na ponašanja potrošača 2. Primjeniti stečena znanja na terenu tokom provođenja projekta iskusitvenog učenja i pisanja izvještaja 3. Analizirati reklamne kampanje (reklame) prema individualnim, grupnim i kulturalnim faktorima na koje one apeliraju 4. Vješto prezentirati svoje radove pred kolegama 5. Kompetentno promovirati i zagovarati važnost učešća psihologa u dizajniranju, provođenju i evaluacijama proizvoda, usluga i promotivnih kampanja
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	SEMINAR: Uvod – ponašanje potrošača kao akademska disciplina i primijenjena znanost VJEŽBE: Model ponašanja potrošača i varijable koje utiču na potrošačka ponašanja #Zadatak 1: 6 principa dobrog oglašavanja
2.	SEMINAR: Istraživačke metode VJEŽBE: Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
3.	SEMINAR: Segmentacija tržišta VJEŽBE: Segmenti BiH tržišta
4.	SEMINAR: Što motivira potrošače? VJEŽBE: Poglavlje 1 »Weapons of influence«
5.	SEMINAR: Koje osobine ličnosti treba uzeti u obzir prilikom definiranja ponašanja potrošača? VJEŽBE: Poglavlje 2 »Weapons of influence«
6.	SEMINAR: Kako prodavači koriste znanje o percepciji u modeliranju ponašanja kupaca? VJEŽBE: Poglavlje 3 »Weapons of influence«
7.	SEMINAR: Učenje VJEŽBE: Poglavlje 4 »Weapons of influence«
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	SEMINAR: Formiranje i mijenjanje stavova kod potrošača VJEŽBE: Poglavlje 5 »Weapons of influence«
10.	SEMINAR: Komunikacija sa potrošačima VJEŽBE: Poglavlje 6 »Weapons of influence«
11.	SEMINAR: Referentne grupe i uticaj porodice na potrošačka ponašanja VJEŽBE: Poglavlje 7 »Weapons of influence«
12.	SEMINAR: Društvena klasa VJEŽBE: Prezentacije grupnog projekta
13.	SEMINAR: Kultura i subkultura

	VJEŽBE:Prezentacije grupnog projekta
14.	SEMINAR: Donošenje odluka o kupovini VJEŽBE:Prezentacije grupnog projekta
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Studentske prezentacije Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad – projekti																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zadatak „6 principa u oglašavanju“</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Prezentacije poglavlja knjige</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Grupni projekat</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>1. Aktivnost na nastavi Od studenata se očekuje da pročitaju za nastavu poglavlje koje se obrađuje kako bi mogli sudjelovati aktivno u diskusiji. Aktivnost na nastavi biće bodovana od 2. do 11. sedmice sa 1% (ukupno 10%).</p> <p>2. 6 principa u oglašavanju Ovaj zadatak treba da upozna studente sa 6 principa oglašavanja datih u prvom poglavlju knjige „Made to Stick“. Zadatak studenata je da odaberu jednu reklamu za koju smatraju da je osvojila publiku, te da je analiziraju i napišu izvještaj na koji način je ta reklama iskoristila 6 principa oglašavanja. U izvještaju treba da navedu link na kojem se nalazi reklama. Na osnovu analize treba da pripreme petominutnu prezentaciju (koja uključuje i gledanje reklame) za čas vježbi.</p> <p>Bodovi:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu	10	10		Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10		Prezentacije poglavlja knjige	10	10		Grupni projekat	20	20		Prva provjera znanja	25	25		Druga provjera znanja	25	25	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu	10	10																														
	Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10																														
	Prezentacije poglavlja knjige	10	10																														
	Grupni projekat	20	20																														
	Prva provjera znanja	25	25																														
	Druga provjera znanja	25	25																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>5 - svi principi objašnjeni i jasno diskutirani 4 - većina principa objašnjena i jasno diskutirana 3 - većinom jasno, ali ima grešaka (nejasne rečenice, neprecizne formulacije, pogreške u zaključivanju) 2 - minimalno jasno 1 - Nejasno napisano 0 - Nije predan rad</p> <p>Prezentacijske vještine – maksimalno 5 bodova, kvalitetu prezentacije ocjenjuju studenti prema kriterijima određenim od strane nastavnika</p> <p>3. Prezentacija poglavlja knjige</p> <p>Studenti će biti podijeljeni u grupe i svaka grupa će imati zadatak da pročita poglavlje knjige Robert Cialdini (2008), Influence: The Psychology of Persuasion. Harper-Collins e-book te da ostalim kolegama prezentiraju glavne informacije u poglavlju. Osim toga, treba da pripreme tri pitanja o kojima će voditi diskusiju sa svojim kolegama. Pripremu i kvalitetu diskusije ocjenjuju studenti sa maksimalno 10 bodova.</p> <p>4. Grupni projekat – iskustveno učenje</p> <p>Ovaj zadatak treba da pomogne studentima u upoznavanju alata za iskustvena praćenja. Zadatak uključuje terenske posjete prodavnici ili organizaciji koja pruža usluge, praćenje i prezentaciju rezultata pred ostalim kolegama.</p> <p>Studenti rade u grupama. Svaka grupa će izabrati neku vrstu prodaje ili usluga (npr. picerija, prodaja elektronike, zdravstvena ustanova,...). Zatim će odabrati dva mjesta – jedno sa dobrim i drugo sa lošim iskustvom klijenata. Grupa će zatim posjetiti obje lokacije i opažati prema zadanim parametrima. Svaka grupa se može organizirati kako želi, međutim moraju bilježiti vrijeme opažanja za svakog člana grupe i svaka grupa treba da ima minimum 10 sati opažanja. Grupa priprema zajednički izvještaj prema uputama nastavnika. Završen izvještaj se predaje u 11. sedmici nastave. Prezentacije će biti organizirane u zadnje dvije sedmice nastave. Maksimalan broj bodova koje studenti mogu da dobiju je 20 i to prema kriterijima datim kroz rubrike koje je pripremio nastavnik.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Schiffman, L.G. i Kanuk L.L. (2004). Ponašanje potrošača. Naklada Mate Robert Cialdini (2008), Influence: The Psychology of Persuasion. Harper-Collins e-book Dan Ariely (2010), Predictably Irrational, Harper-Collins Publishers e – book

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer nitko ne može bolje zapisati za vas od vas samih. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu. 2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića. 3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času ukoliko je to isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja. 4. Čitanje novine i drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno. <p><i>Akademski integritet i iskrenost</i></p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj 2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije 3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije 4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije 5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba 6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate 7. pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti 8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata 9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor

	ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja
--	---

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOMETRIJA				
Šifra/kod	FIL-PSI-215	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Statistika u psihologiji 1 FIL-PSI- 112, Statistika u psihologiji 2 FIL-PSI-113				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Srijeda 12 - 14	
Saradnik	Ime i prezime	Aida Muheljić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 221 E-mail: aida.muheljic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 221	Termin konsultacija	Ponedjeljak	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 0; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kvalitet mjerenja u psihologiji jedan je od osnovnih preduvjeta za kvalitetu rada psihologa. Psihometrija kao matematički orijentirana disciplina bavi se stvaranjem metodologije za sprovođenje psihološkog mjerenja poštujući sve njegove specifičnosti. U okviru Psihometrije 1 studenti se upoznaju sa razvojem mjerenja, općim teorijama mjerenja, mjernim skalama, formiranjem uratka na testu i transformacijama rezultata, te normiranjem i evaluacijom individualnih rezultata. Osim toga, studenti se upoznaju i uče o pouzdanosti mjerenja, savladavaju vještinu određivanja i interpretacije pouzdanosti. Tokom izučavanja psihometrije studenti grade znanstveni stav o mjerenjima i zaključivanju u psihologiji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovnim postulatima mjerenja u psihologiji 2. Formiranju ukupnog uratka na psihološkim mjernim instrumentima i transformaciji rezultata na standardizirane skale 3. Pouzdanosti kao mjernoj karakteristici, određivanju i interpretaciji koeficijenata pouzdanosti u duhu Klasične testne teorije i Teorije generalizabilnosti 				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će: <ol style="list-style-type: none"> 1. Razlikovati direktna od indirektnih mjerenja, te objasniti osnovne postulate i probleme vezane za indirektna mjerenja 2. Određivati ukupne uratke na psihološkim mjernim i instrumentima i 				

	<p>razlikovati parametre distribucije koji zavise od vrste transformacije</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Objasniti pouzdanost kao mjernu karakteristiku i analizirati razlike između objašnjenja pouzdanosti u Klasičnoj testnoj teoriji i Teoriji generalizabilnosti 4. Znati odrediti i interpretirati koeficijente pouzdanosti, te predviđati intervale pouzdanosti u kojima se nalazi pravi rezultat ispitanika 5. Razviti vještinu kritičkog čitanja i prezentiranja naučnih članaka 6. Razviti znanstveni stav o primjeni i interpretaciji psiholoških testiranja
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	PREDAVANJA: Uvod u teoriju mjerenja u psihologiji VJEŽBE: Osnovni statistički pojmovi; Regresijska analiza, Normalizacija rezultata
2.	PREDAVANJA: Historijski pregled razvoja testiranja VJEŽBE: Vektori, matrice i matrični račun
3.	PREDAVANJA: Određenje i upotreba testa kao psihološkog mjernog instrumenta VJEŽBE: Transformacija testnih rezultata I
4.	PREDAVANJA: Vrste testova VJEŽBE: Transformacija testnih rezultata II
5.	PREDAVANJA: Testni rezultati i njihovo izračunavanje – osnovni statistički koncepti VJEŽBE: Linearne kombinacije I; Prezentacije članka Kviz: transformacija testnih rezultata
6.	PREDAVANJA: Formiranje ukupnog uratka na testu VJEŽBE: Linearne kombinacije II; Prezentacije članka
7.	PREDAVANJA: Norme – definicija, vrste i koraci u izradi normi VJEŽBE: Korelacija i kovarijanca
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Pouzdanost kao metrijska karakteristika – klasična testna teorija VJEŽBE: Pouzdanost – klasična testna teorija; Prezentacije članka
10.	PREDAVANJA: Pogreške mjerenja VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti I; Prezentacije članka
11.	PREDAVANJA: Načini ocjenjivanja pouzdanosti mjerenja VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti II, Prezentacije članka
12.	PREDAVANJA: Interpretacije koeficijenata pouzdanosti i korekcije zbog pogreške VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti I Kviz: koeficijenti pouzdanosti
13.	PREDAVANJA: Kritika klasične testne teorije i Teorija generalizabilnosti VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti II; Prezentacije članka
14.	PREDAVANJA: Testne serije, baterije i profili

	VJEŽBE: Teorija generalizabilnosti
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja Studentske prezentacije Individualni rad Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 947 1435 1350"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Kritički osvrt na članak</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kvizovi – kratke provjere znanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva polusestrialna provjera znanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga polusestrialna provjera znanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kritički osvrt na članak Studenti će u grupama dobiti pregledni ili istraživački članak koji se odnosi na mjerenje u psihologiji. Pripremiće kritički osvrt na članak i prezentaciju za svoje kolege. Za kritički osvrt svi članovi grupe mogu dobiti 5 bodova, a za prezentaciju 5 bodova koju ocjenjuju njihove kolege studenti. Kvizovi – kratke provjere znanja U toku semestra biće organizirana 2 kviza nakon obrađenih tema. Studenti mogu dobiti maksimalno 5 bodova na svakom od kvizova. Polusestrialne provjere znanja Na dvije polusestrialne provjere znanja studenti demonstriraju vještine rješavanja praktičnih zadataka iz područja matričnog računa, formiranja uratka, transformacije rezultata i određivanja i interpretacije pouzdanosti. Na svakom polusestrialnom ispitu studenti mogu osvojiti maksimalno 15 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kritički osvrt na članak	10	10	2.	Kvizovi – kratke provjere znanja	10	10	3.	Prva polusestrialna provjera znanja	15	15	4.	Druga polusestrialna provjera znanja	15	15	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Kritički osvrt na članak	10	10																										
2.	Kvizovi – kratke provjere znanja	10	10																										
3.	Prva polusestrialna provjera znanja	15	15																										
4.	Druga polusestrialna provjera znanja	15	15																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Ukupan broj bodova koje student može da stekne kroz kvizove i polusemestralne provjere znanje iznosi 40. Smatra se da je student stekao potrebne kompetencije razumijevanja i rješavanja praktičnih zadataka ukoliko je iz ova četiri segmenta ostavrio najmanje 22 boda. Ukoliko student ostvari manje od 22 boda ima priliku da to nadoknadi kroz kompenzacijske zadatke na kojima može ostvariti dodatnih 10% ili 5 bodova. Ukoliko student ne uspije da ostvari 22 boda ni sa kompenzacijskim zadacima smatra se da nije zadovoljio kriterije minimalne prolazne razine.</p> <p>4. Završni ispit</p> <p>Završnim ispitom se ocjenjuje konceptualno razumijevanje i primjena (interpretacije i evaluacija). Smatra se da je student položio završni ispit ukoliko ostvari 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne ostvari minimalnu prolaznu razinu od 55% smatra se da nije zadovoljio kriterije za polaganje ispita.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bukvić, A. (1988). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd 2. Fajgelj, S. (2003) <i>Psihometrija. Metod i teorija psihološkog mjerenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd 3. Husremović, Dž. (2016) <i>Osnove psihometrije za studente psihologije</i>. Filozofski fakultet u Sarajevu 4. Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber. 5. Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike 2. Urbina, S. (2004) <i>Essentials of Psychological Testing</i>. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey 3. Furr, M i Bacharach ,V.R. (2013) <i>Psychometrics</i>. Sage Publications
<p>Napomene</p>	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje</p>

biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.
2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA EMOCIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	Ponedjeljak i utorak: 10:00-12:30	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 1; vježbe; nema				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Povijesni pregled shvaćanja emocija. Definicije pojmova: Afekti, Raspoloženje, Emocije. Funkcije emocija. Univerzalnost emocija. Klasične teorije emocija: Periferne teorije (James- Lang), Centralne teorije (Cannon-Bard), Kognitivne teorije (Schachter) i transfer uzbuđenja (Zillman). Emocionalna ekspresija i proprioceptivna veza: Teorija facijalnog feedbacka (Laird). Fenomen emocionalne kontaminacije. Vaskularna teorija emocija (Zajonc). Savremeni (integrativni) pristupi emocija: Teorija kognitivne procjene (Scherer). Utjecaj emocija na kognitivne procese.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa klasičnim i savremenim teorijskim pristupima na području emocija. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za razumijevanje i kritičku analizu sadržaja iz relevantne literature te praćenje nastave iz opštih i primjenjenih kolegija na studiju.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u fenomenoloske aspekte nastanka emocija kao i psiholoske procese koji posreduju ujecaj emocija na razne kognitivne procese (percepcija rizika, prosudbe, itd.)				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Definicije: emocija, raspoloženje, osjećaj, univerzalnost emocija
3.	Periferne teorije emocija : James-Lang
4.	Centralna teorija emocija: Cannon-Bard
5.	Dvofaktorska teorija emocija: Schachter
6.	Dvofaktorska teorija emocija: Zillman, Valins
7.	Teorija Facijalnog feedback-a : Laird, Tomkins, Zajonc
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Teorija emocionalne kontaminacije
10.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
11.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
12.	Uticaj emocija na kognitivne procese
13.	Prezentacije znanstvenih članaka
14.	Prezentacije znanstvenih članaka
15.	Prezentacije znanstvenih članaka
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, diskusije (predavanja i seminar), analitički i demonstracioni pristup.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 493 1437 865"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Učešće u istraživanju</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>0*</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• prezentacija suvremenih naučnih članaka iz psihologije emocija (elementi bodova: izražavanje, vizuelni aspekti prezentacije, argumentovanje odgovora u diskusiji)• dva parcijalna ispita• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prezentacija	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	50	50	5.	Završni ispit		0*									Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																		
2.	Prezentacija	15	15																																		
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																		
4.	Drugi parcijalni ispit	50	50																																		
5.	Završni ispit		0*																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																				

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drace, S. & Kolenovic-Dapo, J. (2017). Klasicne teorije emocija u svijetlu suvremenih empirijskih spoznaja. Knjiga u procesu objavljivanja. E-izdanje. 2. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frijda, N. H. (1986). <i>The emotions</i>. New York: Cmbridge University Press. 2. Hatfield, E., Cacioppo, J. T., & Rapson, R. L. (1994). <i>Emotional contagion</i>. Cambridge: Cambridge university press. 3. eDoux, J. (1996). <i>The emotional brain</i>. Simon & Schuster: New York. 4. Oatley, K. i Jenkins, J. (2003). <i>Razumijevanje emocija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija neeksperimentalne psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 214	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	FIL PSI 120 Metodologija eksperimentalne psihologije FIL PSI 112 Statistika u psihologiji 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 (psihološki laboratorij) E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00- 12:30 utorak: 10:00 -12:30	
Saradnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, MA., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 E-mail: djokic.ratko@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	ponedjeljak: 14.00– 17.00 četvrtak 12.00– 14.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ogranicenja eksperimentalnog pristupa i uvjeti primjene neeksperimentalnih metoda istraživanja. Kvazi-eksperimentalni pristup i kvazi-eksperimentalni nacrti. Kvantitativni i kvalitativni istraživački pristup; komparacija. Izvori ugrožavanja unutarnje valjanosti u neeksperimentalnim pristupima. Postupci povećavanja unutarnje valjanosti. Opazanje i metode opazanja. Ogranicenja metoda opazanja. Nenametljiva istraživanja; sekundarna dokumentacija i analiza arhivske građe. Ogranicenja arhivske analize. Korelacijski pristup i zaključivanje. Anketni pristup. Načini prikupljanja anketnih podataka. Problem uskraćivanja odgovora i manjkavih podataka. Kontrola prikupljanja podataka pri anketiranju. Probabilističko i neprobabilističko uzorkovanje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje fundamentalnih znanja i vještina za sprovedbu neeksperimentalnih istraživačkih postupaka. Razvijanje kritičkog pristupa u interpretaciji i primjeni znanstvene metodologije u području psihologije.				
Ishodi učenja	Studenti će upoznati metode istraživanja u psihologiji koje nisu eksperimentalne. Moći će analizirati i uporediti različite istraživačke nacрте. Naučit će prepoznati moguće izvore ugrožavanja unutarnje i vanjske valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment: Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza
10.	Opazanje: metode sa i bez uključivanja
11.	Opazanje : metode sa i bez uključivanja
12.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
13.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta (vježbe)	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment. Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza.
10.	Opažanje : metode sa i bez uključivanja
11.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
12.	KVIZ ZNANJA
13.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup.																																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 394 1437 806"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kviz znanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kviz znanja, • dva parcijalna ispita, • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom. <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Kviz znanja bit će organiziran u 12. sedmici nastave. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se računavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Kviz znanja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	50	30	4.	Drugi parcijalni ispit	30	50	5.	Završni ispit		0*													Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																						
2.	Kviz znanja	15	15																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	50	30																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	30	50																																						
5.	Završni ispit		0*																																						
Ukupno: _____ bodova			100%																																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																								

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jasterbarsko: Naklada slap. • Supek, R. (1968). Ispitivanje javnog mnijenja. Zagreb: Naprijed.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cook, T.D. i Campbell (1979). Quasi-experimentation. Boston: Houghton Mifflin. • Crano, D. W. i Brewer, M.B. (1986). Principles and methods of social research. Boston: Allyn and Bacon. • Goodwin, C.J. (2005). Research in psychology. New York: Wiley. • Henry, G.T. (1990). Practical sampling. London: Sage. • Meltzoff, J. (2003). Critical Thinking About Research. Washington DC: American Psychological Association. • Strauss, A. i Corbin, J. (1991). Basics of qualitative research. London: Sage.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	POJEDINAC I SOCIJALNE INTERAKCIJE				
Šifra/kod	Fil PSI 414	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi	Akademska godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	Ponedjeljak i utorak: 10:00-12:30	
Saradnik	Ime i prezime	Nina Hadžiahmetović, MA., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13; petak 10 - 12	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Socijalna interakcija. Socijalna facilitacija. Načela recipročnosti i selektivnosti. Motivi i posljedice udruživanja i vezivanja s drugima. Usamljenost i izolacija. Privrženost i stilovi vezivanja. Međuljudska privlačnost. Razvoj intimnih veza. Tipovi veza. Komunikacija i samootkrivanje u različitim tipovima veza. Sukobi i prekid. Strategije rješavanja sukoba. Ljubomora. Agresivno ponašanje. Teorije agresivnosti. Prosocijalno ponašanje i altruizam.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom kolegiju cilj je omogućiti studentima razumijevanje specifičnih uloga i značaja odnosa s drugima u različitim aspektima individualnog i socijalnog funkcioniranja.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u oblike socijalnog utjecaja koje vrši pojedinac na svoj socijalni kontekst, u elemente prosocijalnog ponašanja i utjecaja drugih na prosocijalno ponašanje u svakodnevnim i vanrednim uslovima, kao i u teorije agresivnog ponašanja i međuljudske privlačnosti. Studenti bi također trebali biti u mogućnosti argumentovati spoznaje iz odnosa pojedinca i njegove okoline služeći se klasičnim i suvremenim znanstvenim podacima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Upoznavanje studenata sa nastavnim gradivom.
2.	
3.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Zajonc i Cottrell
4.	
5.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Sanders i Baron
6.	
7.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Uticaj emocija na ulaganje truda
8.	
9.	Prosocijalno ponašanje. Definicije i osnovni pojmovi
10.	
11.	Prosocijalno ponašanje. Motivi prosocijalnog ponašanja
12.	
13.	Prosocijalno ponašanje. Individualne i situacione odrednice prosocijalnog ponašanja.
14.	
15.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Prosocijalno ponašanje. Efekat posmatrača (bystander effect)
18.	
19.	Agresivno ponašanje. Definicije. Agresija kao instinkt. Socijalne odrednice agresivnog ponašanja.
20.	
21.	Neuralni i hemijski uticaji na agresivno ponašanje
22.	
23.	Frustracijski modeli agresije
24.	
25.	Bandurina teorija socijalnog učenja
26.	
27.	Studentske prezentacije
28.	
29.	Studentske prezentacije
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	
35.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
36.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup, video prezentacije izvornih eksperimenata iz socijalne psihologije</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 504 1437 877"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupna prezentacija naučnih članaka iz tematske cjeline međuljudske privlačnosti (elementi bodova 3 x 5: izražavanje, vizuelni aspekti prezentacije, argumentovanje odgovora u diskusiji) • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se računavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prezentacija	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	50	50	5.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Učešće u istraživanju	5	5																										
2.	Prezentacija	15	15																										
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																										
4.	Drugi parcijalni ispit	50	50																										
5.	Završni ispit		0*																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>																												

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, E., Wilson, D. T., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: MATE. (poglavlje 10, str: 336 – 379; poglavlje 11, str: 380 – 413; poglavlje 12, str: 414 – 453); dio o socijalnoj facilitaciji i zabušavanju iz poglavlja 9 (str. 305 – 313). 2. Myers, D. G. (1999). <i>Social Psychology (the 6th edition)</i>. McGraw – Hill. Inc. (poglavlje 10, str: 383 – 425; poglavlje 11, str: 427 – 471; poglavlje 12, str: 473 - 512 3. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi.
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA ODRASLE DOBI I STARENJA				
Šifra/kod	FIL PSI 312	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	5.	Ak. godina	2017./18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Indira Fako, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033-253-145	Termin konsultacija	ponedjeljak (10-13h) srijeda (12-14h)	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033- 253-174	Termin konsultacija	utorak (10-13h) petak (10-12h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s osnovnim pojmovima, životnim ciklusima i periodizacijom razvoja u odrasloj dobi; razvojnim zadacima u odrasloj i srednjoj dobi; biološkim tumačenjem starenja i promjenama u odrasloj dobi, kao i psihičkim razvojem u odrasloj dobi, te socijalnim vidovima razvoja u odrasloj dobi (prijateljstvo, partnerstvo i brak, obitelj, roditeljstvo, odnosi među generacijama; razvoj karijere i umirovljenje; korištenje slobodnog vremena i društveno angažiranje). Kroz nastavni kolegij bit će obrađene i osnovne psihološke teorije razvoja u odrasloj dobi (Erikson, Havighurst, Levinson, Vaillant), kao i socijalni i zdravstveni problemi u odrasloj dobi (briga zajednice, umiranje, smrt i žalovanje).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s razvojnim teorijama i istraživanjima o dobno povezanim promjenama u fizičkom, senzornom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju u razdoblju odrasle dobi i starosti u kontekstu biopsihosocijalnog modela razvoja. Isticanje kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem snaga i nedostataka razvojnih teorija; steći spoznaje o promjenama u različitim aspektima funkcioniranja u razdoblju odrasle dobi i starosti, kao i spoznaje o kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Razvoj u odrasloj dobi i starenje: Teorije razvoja odraslih (teorijski pristupi, modeli razvoja).
3.	Mlađa odrasla dob: ulazak u stadij mlađe odrasle dobi; uspostavljanje prisnosti.
4.	Srednje godine: generacija u sendviču; modeli prirode razvoja u srednjoj dobi (model krize, model prijelaza, model osobne pripovijesti).
5.	Kasna odrasla dob: postignuća u starosti.
6.	„Ljudsko tijelo: Kako vrijeme prolazi“ (video materijal).
7.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Obitelj: odnosi međuovisnosti; alternativni oblici obitelji; bračna nestabilnost i samački život.
10.	Izbor zanimanja, razvoj karijere i umirovljenje.
11.	Razvoj ličnosti u odrasloj dobi.
12.	Učenje i pamćenje u kasnoj odrasloj dobi.
13.	„Demencije: Alzheimerova bolest“ (video materijal)
14.	Kraj života: Proces umiranja i smrt.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Uobičajena vjerovanja o razvoju odraslih i starenju. Percepcija starih osoba (uputa za terenski zadatak i pisanje izvještaja).
3.	Percepcija starih osoba (terenske vježbe).
4.	Periodizacija razvoja u odrasloj dobi. Analiza knjige „Psihologija treće životne dobi“ (Pečjak, 2001).
5.	Posjeta studenata Gerontološkom centru u Sarajevu (u dogovoru s direktorom Centra).
6.	Optimalno starenje (video materijal i diskusija).
7.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih. Teškoće odabira uzorka. Schaieov „najučinkovitiji nacrt“.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Korištenje slobodnog vremena u kasnoj odrasloj dobi. Posjeta Centru za zdravo starenje (u dogovoru s direktorom Centra).
10.	Percepcija starih osoba (predaja izvještaja, analiza i diskusija o zadatku).
11.	Razvojni zadaci u ranoj i srednjoj odrasloj dobi: Teorije životnog vijeka/životnih ciklusa (Havighurstova teorija razvojnih zadataka, Levinsonova teorija razvojnih kriza).
12.	Životne krize u ranoj i srednjoj odrasloj dobi (video materijal i diskusija).
13.	Uspostavljanje i razvoj karijere. Mentorstvo.
14.	Smrt i suočavanje sa smrću: Hospicij (video materijal i diskusija).
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadatak, organizirane posjete studenata), analitički i demonstracioni pristup.																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 394 1446 768"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Terenski zadatak/pisanje izvještaja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični dio nastave/posjeta 1</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Praktični dio nastave/posjeta 2</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (pisanje izvještaja, posjeta 1 i posjeta 2), te polaganjem prve i druge polusemestralne provjere znanja, odnosno, završnog ispita. <p>Napomena:</p> <ul style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj polusemestralnoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj polusemestralnoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (pisanje izvještaja, posjeta 1 i posjeta 2), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Terenski zadatak/pisanje izvještaja	10	10	2.	Praktični dio nastave/posjeta 1	5	5	3.	Prva polusemestralna provjera znanja	40	40	4.	Praktični dio nastave/posjeta 2	5	5	5.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40	6.	Završni ispit*			Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Terenski zadatak/pisanje izvještaja	10	10																														
2.	Praktični dio nastave/posjeta 1	5	5																														
3.	Prva polusemestralna provjera znanja	40	40																														
4.	Praktični dio nastave/posjeta 2	5	5																														
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40																														
6.	Završni ispit*																																
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija odrasle dobi i starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birren, J.E. i Schaie, K.W. (1996). <i>Handbook of the Psychology of Aging</i>. New York: John Wiley and sons. 2. Smiljanić, V. (1979). <i>Psihologija starenja</i>. Beograd: Nolit. 3. Pečjak, V. (2001). <i>Psihologija treće životne dobi</i>. Zagreb: Naklada Prosvjeta 4. Bee, H.L. i Bjorklund, B. (2004). <i>The Journey of Adulthood</i>. (Fifth Edition) New Jersey: Prentice Hall. 5. Despot Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja: Doprinos teoriji starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 6. Lacković-Grgin, K., Čubela Adorić, V. (2006). <i>Odabrane teme iz psihologije odraslih</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I				
Šifra/kod	FIL PSI 236	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2017./18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Indira Fako, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033-253-145	Termin konsultacija	ponedjeljak (10-13h) srijeda (12-14h)	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033- 253-174	Termin konsultacija	utorak (10-13h) petak (10-12h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s ciljevima i problemima razvojne psihologije; osnovnim pojmovima i filozofskim korijenima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; biološkim i okolinskim faktorima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja (nacrti istraživanja); etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologije i razvojnim teorijama - Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje (razumijevanje) tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem osnovnih razvojnih teorija (snagama i nedostacima teorija) i steći znanje o istraživačkim metodama i nacrtima istraživanja u razvojnoj psihologiji, kao i znanje o slijedu razvoja i procesima koji leže u osnovi razvoja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i

	obavezama.
2.	Predmet i ciljevi razvojne psihologije. Periodizacija životnog vijeka. Filozofski korijeni razvojne psihologije.
3.	Povijest razvojne psihologije.
4.	Problemi razvojne psihologije: priroda nasuprot odgoju (prikazivanje video materijala); kontinuitet nasuprot diskontinuitetu; normativni nasuprot idiografskom razvoju.
5.	Znanstveno istraživanje i vrste istraživanja.
6.	Istraživanje razvoja: longitudinalna, transverzalna, križno-sekvencijalna i mikrorazvojna istraživanja.
7.	Međukulturalna i komparativna istraživanja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Etički aspekti istraživanja čovjekova razvoja.
10.	Razvojne teorije: Psihoanalitičko gledište (S. Freud i E. Erikson).
11.	Razvojne teorije: Biheviorizam (J. Watson) i teorija socijalnog učenja (A. Bandura).
12.	Razvojne teorije: Piagetova kognitivno-razvojna teorija. Sociokulturalna teorija Vigotskog.
13.	Razvojne teorije: Etologija i evolucijska razvojna psihologija. Bronfenbrennerova teorija ekoloških sistema.
14.	Usporedba i evaluacija teorija.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i

	obavezama.
2.	Periodizacija razvoja. Izrada životne lente.
3.	Problemi razvojne psihologije: Priroda nasuprot odgoju (pregled najpoznatijih studija). Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987).
4.	Povijest razvojne psihologije: Gesellove norme motoričkog razvoja (terenske vježbe).
5.	Gesellove norme motoričkog razvoja (analiza protokola i diskusija o zadatku).
6.	Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji: Izrada idejne skice za istraživanje nekog razvojno-psihološkog problema (odabir adekvatnog metodološkog postupka, preliminarna operacionalizacija varijabli, izbor metoda ispitivanja).
7.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji (laičko naspram znanstvenog opažanja, upoznavanje sa različitim vrstama opažanja, prednosti i nedostaci metode opažanja). Posmatranje djeteta (uputa za terenski zadatak i pisanje izvještaja).
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Provedba opažanja: Posmatranje djeteta (terenske vježbe).
10.	Etički standardi za istraživanja s djecom. Primjeri istraživačkih situacija u kojima postoje ozbiljne etičke dileme (diskusija).
11.	Razvojne teorije: Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (analiza studije slučaja).
12.	Razvojne teorije: J. Piaget i L. Vigotski (ključni koncepti i praktične implikacije).
13.	Teorije moralnog razvoja: Kognitivističko-razvojni modeli (J. Piaget, L. Kohlberg).
14.	Analiza znanstvenog članka.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadatak), analitički i demonstracioni pristup.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Kviz 1	10	10
2.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30
3.	Terenski zadatak/pisanje izvještaja	10	10
4.	Kviz 2	10	10
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40
6.	Završni ispit*		
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (pisanje izvještaja, kviz 1 i kviz 2), te polaganjem prve i druge polusemestralne provjere znanja, odnosno, završnog ispita.

Napomena:

- Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj polusemestralnoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj polusemestralnoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (pisanje izvještaja, kviz 1 i kviz 2), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja* (određena poglavlja).

	<p>Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 2. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 3. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 5. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap
<p>Napomene</p>	

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija boli				
Šifra/kod	FIL PSI 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta FIL PSI 117 Biološka psihologija 2				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sabina Alispahić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: sabina_alispahic@hotmail.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Utorkom od 10.00 do 14.00 Četvrtkom od 10.00 do 11.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Značenje sintagme 'psihologija boli'. Teorije boli. Kontekstualne osobitosti doživljaja boli. Individualne razlike u doživljaju boli (spol, osobine ličnosti, kulturne i rasne razlike). Vrste boli. Psihološka stanja i bol. Hronična bol i psihopatologija. Psihološka procjena boli. Psihološki tretmani boli. Uloga psihologa u zdravstvenim centrima za tretman boli.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti nauče kako se psihologija, kao znanost i struka, teorijski i praktično odnosi prema doživljaju boli. Polaznici trebaju usvojiti specifična znanja o prirodi boli.				
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne pojmove iz područja psihologije boli. Također će usvojiti znanja o mjerenju i tretmanu boli iz psihološke perspektive, kao i o značaju uloge psihologa u interdisciplinarnom kontekstu liječenja boli.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	
3.	Bol i psihologija; Individualne razlike u doživljavanju boli
4.	Teorije o nastanku boli
5.	
6.	Vrste boli
7.	Hronična bol i psihopatologija
8.	Studentske prezentacije 1
9.	
10.	Studentske prezentacije 2
11.	
12.	Prvi parcijalni ispit
13.	
14.	Bol kod djece
15.	Procjena i tretman boli
16.	
17.	Zdravstveni centri za tretman boli: uloga psihologa
18.	<i>*Predati kritički osvrt</i>
19.	
20.	Studentske prezentacije 3
21.	<i>*Predati debatu</i>
22.	
23.	Studentske prezentacije 4
24.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave
25.	
26.	Drugi parcijalni ispit
27.	
28.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
29.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
30.	
31.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna nastava; Radionice; Debata; Praktičan rad na terenu																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol (<i>grupni zadatak</i>)</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i> (<i>individualni zadatak</i>)</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli (<i>individualni zadatak</i>)</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol (<i>grupni zadatak</i>)	20	20	2.	Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i> (<i>individualni zadatak</i>)	15	15	3.	Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli (<i>individualni zadatak</i>)	15	15	4.	Prvi parcijalni ispit	25	25	5.	Drugi parcijalni ispit	25	25	Ukupno: 100 bodova			100%
	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																									
	1.	Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol (<i>grupni zadatak</i>)	20	20																									
	2.	Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i> (<i>individualni zadatak</i>)	15	15																									
3.	Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli (<i>individualni zadatak</i>)	15	15																										
4.	Prvi parcijalni ispit	25	25																										
5.	Drugi parcijalni ispit	25	25																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.</p>																													
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol</td> <td>Studenti trebaju obaviti psihološki intervju sa osobom koja osjeća bol te prezentirati dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i></td> <td>Studenti trebaju napisati kritički osvrt nakon što pročitaju knjigu i povezati sadržaj romana sa naučnim spoznajama. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli</td> <td>Studenti trebaju napisati izvještaj na četiri stranice. Na prvoj stranici navode argumente za, a na drugoj argumente protiv dodjeljene kontraverzne teme. Svi argumenti trebaju biti potkrepljeni naučnim istraživanjima. Na trećoj stranici navode</td> </tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol	Studenti trebaju obaviti psihološki intervju sa osobom koja osjeća bol te prezentirati dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i>	Studenti trebaju napisati kritički osvrt nakon što pročitaju knjigu i povezati sadržaj romana sa naučnim spoznajama. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli	Studenti trebaju napisati izvještaj na četiri stranice. Na prvoj stranici navode argumente za, a na drugoj argumente protiv dodjeljene kontraverzne teme. Svi argumenti trebaju biti potkrepljeni naučnim istraživanjima. Na trećoj stranici navode																	
R.br.	Elementi praćenja	Opis																											
1.	Prezentacija intervjua s osobom koja osjeća bol	Studenti trebaju obaviti psihološki intervju sa osobom koja osjeća bol te prezentirati dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																											
2.	Kritički osvrt na knjigu <i>Frida ili o boli</i>	Studenti trebaju napisati kritički osvrt nakon što pročitaju knjigu i povezati sadržaj romana sa naučnim spoznajama. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																											
3.	Debata na jednu od zadatah aktualnih tema iz psihologije boli	Studenti trebaju napisati izvještaj na četiri stranice. Na prvoj stranici navode argumente za, a na drugoj argumente protiv dodjeljene kontraverzne teme. Svi argumenti trebaju biti potkrepljeni naučnim istraživanjima. Na trećoj stranici navode																											

			<p>svoj zaključak na osnovu prikupljenih podataka, te korištenu literaturu.</p> <p>Za debatu studenti mogu izabrati jednu od sljedećih tema:</p> <p>Da li je upotreba droga za liječenje hronične boli opravdana?</p> <p>Da li je prepisivanje placeba pri liječenju boli etično?</p> <p>Da li bi svi zdravstveni centri u kojima se tretira bol trebali imati psihologa kao člana tima?</p> <p>Da li se akutna bol treba liječiti medikamentima?</p> <p>Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</p>
	4.	Prvi parcijalni ispit	<p>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</p>
	5.	Drugi parcijalni ispit	<p>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>		
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Alispahić, S. (2016). <i>Psihologija boli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet (elektronska publikacija).</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Alexander, J. (2012). <i>The Hidden Psychology of Pain</i>. Bloomington: Balboa Press</p> <p>Drakulić, S. (2007). <i>Frida ili o boli</i>. Zagreb: Profil proza.</p> <p>Hadjistavropulos, T. i Craig, K. D. (2004). <i>Pain. Psychological Perspectives</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.</p> <p>Huston, G. (2015). <i>PAIN. An Owner's Manual : Intimate conversations about pain</i>. Los Angeles : Teen Pain Press.</p> <p>Koprek, I. (2014). Bol — izazov i poticaj. Filozofijsko–teologijski esej o boli. <i>Obnov. život</i>, 69, 1, 71– 81.</p> <p>Mayo Clinic (2005). <i>O kroničnoj boli</i>. Praktični savjeti za aktivniji život. Zagreb: Medicinska naklada.</p> <p>Van Griensven, H., Strong, J., i Unruh, A. (2013). <i>Pain: a textbook for health professionals</i>. Churchill Livingstone.</p>		

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihopatologija				
Šifra/kod	FIL PSI 415	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	1.	Ak. godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sabina Alispahić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: sabina_alispahic@hotmail. com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Utorkom od 10.00 do 14.00 Četvrtkom od 10.00 do 11.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 1		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Poremećaji ličnosti; Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti; Seksualne disfunkcije; Rodna disforija; Parafilni poremećaji; Poremećaji hranjenja i jedenja; Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj predmeta je da se studenti upoznaju s osnovnim opštim i specifičnim pitanjima istraživanja i razumijevanja psihičkih poremećaja važnih za kliničku praksu.				
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne informacije o etiologiji, epidemiologiji, kliničkoj slici, dijagnostičkim kriterijima i diferencijalnoj dijagnozi o pojedinim kategorijama psiholoških poremećaja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	Poremećaji ličnosti: etiologija, prevalencija i klinička slika
3.	Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti; Efikasnost tretmana poremećaja ličnosti
4.	Grupna analiza studije slučaja 1
5.	Seksualne disfunkcije: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
6.	Spolna disforija i Parafilni poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
7.	Grupna analiza studije slučaja 2
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Poremećaji hranjenja i jedenja: etiologija i prevalencija, klinička slika i tretman
10.	Grupna analiza studije slučaja 3
11.	Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
12.	Psihosocijalne intervencije za osobe sa shizofrenijom i njihove porodice <i>* predati portfolij</i>
13.	Grupna analiza studije slučaja 4
14.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave <i>* predati sve osvrte na grupne analize</i>
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna nastava; Analiza studije slučaja; Igranje uloga;																																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 380 1443 695"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Osvrti na grupne analize studija slučaja (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="440 1318 1459 1917"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>Na seminarskoj nastavi student možete izabrati jednu od sljedeće dvije opcije: 1) može predstaviti instrument koji se obično koristi u procjeni određenog poremećaja ili 2) može predstaviti tretman ili pojedine tehnike koje su učinkovite za tretiranje odabranog poremećaja. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Osvrti na grupne analize studije slučaja</td> <td>Tokom semestra studenti rade grupnu analizu četiri studije slučaja. Nakon svake studije slučaja, grupa treba napisati i predati kratak osvrt na analizu. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izrada portfolija</td> <td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od četiri dijela: 1) kritički osvrt na članke iz relevantne literature; 2) lična refleksija o psihološkim poremećajima; 3) otvorena pitanja o psihološkim poremećajima; 4) navođenje korištene literature prema APA standardima. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10	2.	Osvrti na grupne analize studija slučaja (grupni zadatak)	10	10	3.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30	4.	Prvi parcijalni ispit	25	25	5.	Drugi parcijalni ispit	25	25	Ukupno: 100 bodova			100%	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad	Na seminarskoj nastavi student možete izabrati jednu od sljedeće dvije opcije: 1) može predstaviti instrument koji se obično koristi u procjeni određenog poremećaja ili 2) može predstaviti tretman ili pojedine tehnike koje su učinkovite za tretiranje odabranog poremećaja. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Osvrti na grupne analize studije slučaja	Tokom semestra studenti rade grupnu analizu četiri studije slučaja. Nakon svake studije slučaja, grupa treba napisati i predati kratak osvrt na analizu. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od četiri dijela: 1) kritički osvrt na članke iz relevantne literature; 2) lična refleksija o psihološkim poremećajima; 3) otvorena pitanja o psihološkim poremećajima; 4) navođenje korištene literature prema APA standardima. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10																																						
2.	Osvrti na grupne analize studija slučaja (grupni zadatak)	10	10																																						
3.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30																																						
4.	Prvi parcijalni ispit	25	25																																						
5.	Drugi parcijalni ispit	25	25																																						
Ukupno: 100 bodova			100%																																						
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																							
1.	Seminarski rad	Na seminarskoj nastavi student možete izabrati jednu od sljedeće dvije opcije: 1) može predstaviti instrument koji se obično koristi u procjeni određenog poremećaja ili 2) može predstaviti tretman ili pojedine tehnike koje su učinkovite za tretiranje odabranog poremećaja. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																							
2.	Osvrti na grupne analize studije slučaja	Tokom semestra studenti rade grupnu analizu četiri studije slučaja. Nakon svake studije slučaja, grupa treba napisati i predati kratak osvrt na analizu. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																							
3.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od četiri dijela: 1) kritički osvrt na članke iz relevantne literature; 2) lična refleksija o psihološkim poremećajima; 3) otvorena pitanja o psihološkim poremećajima; 4) navođenje korištene literature prema APA standardima. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																							

	4.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
	5.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>		
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Begić, D. (2014). Psihopatologija. Zagreb: Medicinska naklada, odabrana poglavlja: <i>Poremećaji ličnosti; Poremećaji ponašanja odraslih (str. 378-391); Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (str. 329-333); i Shizofrenija i drugi sumanutu poremećaji.</i></p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5). Jastrebarsko: Naklada Slap: poglavlja Poremećaji ličnosti, Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti, Seksualne disfunkcije, Rodna disforija, Parafilni poremećaji, Poremećaji hranjenja i jedenja, i Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Delić, A., Hrustić, M., Perić, N. i Šabović, J. (2012). <i>Priručnik psihosocijalne intervencije za osobe oboljele od shizofrenije</i>. Tuzla: Duro d.o.o.</p> <p>Dutton, K. (2012). <i>The wisdom of psychopaths</i>. Canada: Doubleday.</p> <p>Hall, W. (2012). <i>Vodič za skidanje sa psihijatrijskih lijekova: pristup smanjenja štete</i>. Sarajevo: Metanoia.</p> <p>Kecmanović, D. (1992). <i>Kako živjeti sa shizofrenim bolesnikom</i>. Sarajevo: Uniprint.</p> <p>Mason, P.T. i Kreger, R. (2003). <i>Prestanite hodati po ljuskama jajeta</i>. Zagreb: Jesenski i Turk.</p> <p>Neala Ambrosi-Randić, N. (2004). <i>Razvoj poremećaja hranjenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Singer Kaplan, H. (2003). <i>Psihoterapija poremećaja seksualne želje: problemi spolnog funkcioniranja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Svab, D. (2014). <i>Naš mozak-to smo mi: od materice do Alchajmera</i>. Beograd: Plato.</p> <p>Treasure, J., Schmidt, U. i Van Furth, E. (2009). <i>Poremećaji ishrane</i>. Beograd: Medicinska knjiga.</p>		

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Edukacijska psihologija: učenje i poučavanje				
Šifra/kod	FIL PSI 411	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I	Ak. godina	2017/18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 8-10 Srijeda: 8-11	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Utorak: 12-14 Četvrtak: 10-13	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi, metode i tehnike istraživanja u području psihologije obrazovanja. Teorije učenja i njihova primjena u školskom kontekstu. Pokazatelji djelatnosti poučavanja. Osobine nastavnika povezane s procesom poučavanja. Metode (i pristupi) poučavanja. Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti. Procjenjivanje i mjerenje školskog postignuća učenika. Pripremljenost djeteta za polazak u školu. Planiranje i evaluacija obrazovnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s glavnim pojmovima, teorijskim osnovama i metodama istraživanja u području učenja i poučavanja. Uputiti ih u teorije učenja te njihovu primjenu u obrazovnoj praksi. Opisati im različite pristupe poučavanju te njihove prednosti i ograničenja. Poučiti studente načinima procjenjivanja i mjerenja znanja te objasniti im evaluaciju obrazovnog procesa. Upoznati studente s ulogom psihologa u ispitivanju pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i definirati temeljne pojmove i spoznaje iz psihologije obrazovanja (učenje, pamćenje, zaboravljanje...), njene metode istraživanja te njenu ulogu u učenju i poučavanju. Bit će sposobni opisati različite teorijske pristupe učenju te će ih moći adekvatno primijeniti u školskom kontekstu tj. obrazovnoj praksi. Moći će objasniti odnos između procesa učenja i poučavanja. Poznavat će osobine učitelja kao odrednice procesa poučavanja. U radu sa učenicima i nastavnicima, moći će primijeniti postupke za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja te će znati planirati poučavanje i primijeniti različite metode poučavanja. Bit će osposobljeni da				

primijene postupke za provjeru i procjenu školskog postignuća, a očekuje se i da ovladaju evaluacijom rada nastavnika i ispitivanjem pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predmet i teorijske osnove edukacijske psihologije.
2.	Metode i tehnike istraživanja edukacijske psihologije (sociometrijske tehnike, itd.).
3.	Definicije i značaj učenja – proces učenja. Bihevioristički pristupi učenju – klasično uvjetovanje.
4.	Bihevioristički pristupi učenju – operantno uvjetovanje.
5.	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju.
6.	Socijalne teorije učenja.
7.	Pokazatelji djelotvornosti poučavanja te osobine nastavnika i uspješno poučavanje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metode poučavanja.
10.	Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti.
11.	Procjenjivanje i mjerenje znanja.
12.	Pripremljenost djece za polazak u osnovnu školu.
13.	Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.
14.	Evaluacija obrazovnog procesa i evaluacija rada nastavnika.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

RASPORED VJEŽBI PO SEMESTRIMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sociometrijski postupak i "O" tehnika (studenti će dobiti zadatak za vježbu na terenu).
2.	Vježba na terenu.
3.	Analiza izvještaja – sociometrijski postupak.
4.	
	Navike učenja.
5.	Transfer i interferencija u učenju (retroaktivna interferencija).
6.	
	Razlike između biheviorističkih teorija učenja i Bandurine teorije socijalnog učenja.
7.	Karakteristike uspješnih nastavnika te Pigmalion u razredu: očekivanja nastavnika i intelektualni razvoj učenika.
8.	
	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Vještina aktivnog slušanja i vještina odgovaranja učiteljice. Mnemotehnike. Uspostavljanje samoregulacije ponašanja pri pripremanju ispita.
10.	
	Čitanje u procesu učenja i poučavanje matematike.
11.	Konstrukcija testova znanja i nizova zadataka objektivnog tipa.
12.	
	Upoznavanje studenata sa testovima za ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu (studenti će dobiti zadatak za vježbu na terenu).
13.	Vježba na terenu.
14.	
	Analiza izvještaja: „Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu“.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																															
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarska nastava</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izveštaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izveštaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarska nastava	15	15	2.	Izveštaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5	3.	Izveštaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10	4.	Prvi parcijalni ispit		35	5.	Drugi parcijalni ispit		35	6.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																													
1.	Seminarska nastava	15	15																													
2.	Izveštaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5																													
3.	Izveštaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10																													
4.	Prvi parcijalni ispit		35																													
5.	Drugi parcijalni ispit		35																													
6.	Završni ispit		0*																													
Ukupno: _____ bodova			100%																													
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska nastava • Dva izvještaja (individualni rad studenata) • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>																															

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2005). Metode obrazovnih istraživanja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Hitrec, G. (1991). Kako pripremiti dijete za školu (odabrana poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 3. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP. 4. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čudina-Obradović, M. (2004). Kad kraljevna piše kraljeviću: psihološki temelji učenja čitanja i pisanja. Zagreb: Korak po korak. 2. Grgin, T. (2001). Školsko ocjenjivanje znanja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Liebeck, P. (1995). Kako djeca uče matematiku? Zagreb: Educa. 4. Schunk, D. H. (2000). Learning theories: an educational perspective. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 5. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 6th ed. (odabrana poglavlja). New York: Allyn and Bacon. 6. Woolfolk, A. (2010) Educational Psychology. Eighth Edition (odabrana poglavlja). Boston: Allyn and Bacon.
<p>Napomene</p>	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA 2				
Šifra/kod	FIL PSI 212	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	III	Akadska godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. sc Mirna Marković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00 -13:00 Utorak: 10:00-12:00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Povijesni pregled istraživanja pamćenja. Teorije i modeli pamćenja. Strukture i procesi pamćenja. Proces prepoznavanja. Dosjećanja. Obnavljanje. Zaboravljanje. Razine obrade i slučajno zapamćivanje. Rekonstruktivno pamćenje. Pamćenje u svakodnevnom životu. Pamćenje i kontekst (autobiografsko i socijalno pamćenje, vjerodostojnost pamćenja). Pristupi u tumačenju inteligencija. Definicije inteligencije. Faktorski modeli i struktura inteligencije (Spearmanova dvofaktorska teorija, Thurstonova teorija, Guilfordova teorija, Katelova teorija). Savremeni modeli inteligencije (savremeni hijerarhijski modeli, Sternbergova trijarnična teorija, Gardnerova teorija višestrukih inteligencija, Cecijev bioekološki model). Inteligencija i procesiranje informacija. Rerezentacija znanja. Kategorizacija. Deskriptivni vs. normativni modeli. Definicije mišljenja. Vrste mišljenja. Deduktivno i induktivno mišljenje. Rješavanje problema. Teorije i modeli procesa rješavanja problema. Prosuđivanje i donošenje odluka. Stvaralačko mišljenje. Kreativnost. Jezik i govor. Teorije o razvoju jezika. Struktura i funkcija jezika. Riječi i značenja. Jezik i mišljenje.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama kognitivne psihologije i kognitivnim procesima. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima i različitim fenomenima kognitivnih procesa i struktura pamćenja, inteligencije, reprezentacije znanja, mišljenja i jezika. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija,				

	kao i drugih općih i primijenjenih kolegija na studiju.
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području pamćenja, inteligencije, reprezentacije znanja, mišljenja i jezika, te da će moći primijeniti stečena znanja u praksi.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Povijesni pregled istraživanja pamćenja. Teorije i modeli pamćenja.
3.	Strukture i procesi pamćenja.
4.	Konstrukcijska priroda pamćenja. Zaboravljanje. Pamćenje u svakodnevnom životu. Pamćenje i kontekst.
5.	Pristupi u tumačenju inteligencija. Definicije inteligencije.
6.	Faktorski modeli i struktura inteligencije.
7.	Savremeni modeli inteligencije.
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Inteligencija i procesiranje informacija.
10.	Mentalna reprezentacija znanja.
11.	Reprezentacija i organizacija znanja.
12.	Mišljenje. Stvaralačko mišljenje.
13.	Rješavanje problema.
14.	Prosudivanje i donošenje odluka.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, laboratorijska nastava.																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1435 758"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Analiza naučnog teksta</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza i prezentacija naučnog teksta • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Analiza naučnog teksta	10	10	2.	Prvi parcijalni ispit	45	45	3.	Drugi parcijalni ispit	45	45	4.	Završni ispit		x*													Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Analiza naučnog teksta	10	10																																		
2.	Prvi parcijalni ispit	45	45																																		
3.	Drugi parcijalni ispit	45	45																																		
4.	Završni ispit		x*																																		
Ukupno:		bodova	100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sternberg, R. J. (2005). <i>Kognitivna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. • Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap • Gardner, H., Kornhaber, M.L., Wake, W.K. (1999). <i>Inteligencija, različita gledišta</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderson, J.R. (2005). <i>Cognitive psychology and its implication</i> (6th ed). Word Publisher, New York • Gobet, F., Chassy, P. I Bilalić, M. (2011). <i>Foundations of cognitive psychology</i>. The McGraw-Hill Companies, London. • Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike
Napomene	

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Klinička procjena				
Šifra/kod	FIL PSI 413	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2017./2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina.hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Petak: 10 – 12 sati	
Saradnik	Ime i prezime	Nema			
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene. Kategorijalni i dimenzionalni klasifikacijski sistemi. Klinički intervju. Opažanje i samoopažanje. Klinička procjena sposobnosti. Neuropsihološka procjena. Procjena ličnosti. Specifičnosti procjene djece. Integracija i interpretacija podataka procjene. Pisanje psihološkog nalaza i saopćavanje rezultata.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa procesom kliničke procjene u kontekstu postavljenih ciljeva i psihološke etike. Procjena zasnovana na kategorijalnom i dimenzionalnom pristupu. Upoznavanje sa tehnikama provođenja kliničkog intervjuja i opažanja, testova sposobnosti, testova ličnosti i neuropsiholoških testova. Ovladavanje osnovama interpretacije i integracije podataka kliničke procjene, te pisanja psihološkog izvještaja..				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o metodama procjene te da će steći bazične vještine u primjeni glavnih metoda procjene, uključujući klinički intervju, opažanje i najčešće koroštene kliničke mjerne instrumente. Očekuje se da će savladati osnove interpretacije i integracije podataka procjene, kao i pisanja psihološkog izvještaja uz poštivanje etičkih principa u kliničkoj procjeni i da će stečene kompetence biti u mogućnosti primijeniti u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
Datum	
1.	Uvod u područje kliničke procjene, predstavljanje plana i programa, literature te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene.
3.	Kategorijalni i dimenzionalni sistemi klasifikacije duševnih poremećaja.
4.	Klinički intervju.
5.	Opažanje i samoopažanje.
6.	Klinička procjena sposobnosti.
7.	Klinička procjena sposobnosti.
8.	<i>Prva polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Neuropsihološka procjena.
10.	Procjena ličnosti: objektivne tehnike
11.	Procjena ličnosti: projektivne tehnike
12.	Specifičnosti kliničke procjene djece i adolescenata.
13.	Integracija podataka kliničke procjene.
14.	Pisanje psihološkog nalaza i saopćavanje rezultata procjene.
15.	<i>Druga polusemestralna provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / vježbe
Datum	
1.	Predstavljanje plana i programa vježbi, te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene: diskusija primjera.
3.	Demonstracija Achenbachovog sistema empirijski zasnovane procjene (ASEBA).
4.	Inicijalni intervju. Direktivne i nedirektivne tehnike intervjuiranja: igra uloga
5.	Metode opažanja i samoopažanja: igra uloga.
6.	Demonstracija Wechslerove skale inteligencije.
7.	Uvježbavanje primjene Wechslerove skale inteligencije.
8.	<i>Prva polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Demonstracija primjene neuropsiholoških testova i tehnika.
10.	Demonstracija primjene testova ličnosti.
11.	Proces kliničke procjene: praktični rad kroz igru uloga
12.	Proces kliničke procjene: praktični rad kroz igru uloga
13.	Proces kliničke procjene: praktični rad kroz igru uloga
14.	Proces kliničke procjene: praktični rad kroz igru uloga
15.	<i>Druga polusemestralna provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="505 323 1474 583"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktikum</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0*</td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktikum</i>: praktična primjena kliničkog intervjua i baterije testova kroz igru uloga i pisanje psihološkog izvještaja koji studenti trebaju predati u 15. sedmici nastave. • <i>Prvi parcijalni ispit</i> obuhvata gradivo obrađeno do 8. sedmice nastave, a <i>drugi parcijalni ispit</i> obuhvata gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Student je položio parcijalni ispit ukoliko je postigao rezultat od minimalno 55%. • <i>Završni ispit</i> za studente koji nisu položili prvi i/ili drugi parcijalni ispit. <p>*Napomena: U terminu zvršnog / popravnog ispita, student polaže onaj dio gradiva (prvi i/ili drugi parcijalni ispit) koji nije položio tokom semestra, pri čemu dobiva onoliko bodova koliko je prdviđeno za taj oblik provjere znanja. Položen prvi parcijalni ispit nije preduvjet za pristupanje drugom parcijalnom ispitu.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktikum	20	20%	2.	Prvi parcijalni ispit	40	40%	3.	Drugi parcijalni ispit	40	40%	4.	Završni ispit	0*	0*	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Praktikum	20	20%																						
2.	Prvi parcijalni ispit	40	40%																						
3.	Drugi parcijalni ispit	40	40%																						
4.	Završni ispit	0*	0*																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biro, M., Butollo, W. (Ur.) (2003). <i>Klinička psihologija</i>. Novi Sad: Katedra za kliničku psihologiju, Ludvig Maximilians Univerzität i Futura publikacije. 2. Neitzel, M.T., Bernstein, D.A., Milich, A. (2001). <i>Uvod u kliničku psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Materijali sa nastave. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čeranić, S. (2011). <i>Klinička procjena ličnosti i sposobnosti</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredsta, Istočno Sarajevo. 2. Galić, S. (2002). <i>Neuropsihologijska procjena</i>. Naklada Slap. Opća županijska bolnica, Požega. 3. Hunsley, J., Lee, C.M. (2010). <i>Introduction to Clinical Psychology. An Evidence-Based Approach</i>. John Willey & Sons, Inc. 4. Američka psihijatrijska udruga (1996). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (4. izdanje)</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 5. Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje, peto izdanje</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 																								

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Mentalno zdravlje				
Šifra/kod	FIL PSI 314	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V	Ak. godina	2017/18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta FIL PSI 213 Uvod u razvojnu psihologiju i FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 8-10 Srijeda: 8-11	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Utorak: 12-14 Četvrtak: 10-13	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene te razvoj koncepta mentalnog zdravlja. Modeli u određivanju pojma mentalnog poremećaja. Epidemiološki metod u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija. Stres i kriza. Socijalna podrška. Mentalna higijena u djetinjstvu i adolescenciji te mogućnost preventivnih aktivnosti. Mentalna higijena odraslih (izbor partnera, priprema za brak i obitelj, preventivni rad sa trudnicama, poremećaji bračnih i obiteljskih odnosa, izbor zanimanja, simptomi, posljedice i prevencija profesionalnog sagorijevanja). Problemi alkoholizma, narkomanije te mogućnosti preventivnih aktivnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s teorijom i praksom mentalne higijene. Definirati mentalno zdravlje i mentalnu bolest te objasniti ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Naučiti studente principima prevencije i mjerama uspješnosti preventivnih aktivnosti. Upoznati ih sa stresom i krizom te kriznim intervencijama. Pojasniti značaj socijalne podrške za zdravlje ljudi. Poučiti studente o mentalnozdravstvenim aspektima u doba djetinjstva i adolescencije te u odrasloj dobi uz prezentiranje odgovarajućih programa prevencije. Opisati ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći razumjeti teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će jasno definirati mentalno zdravlje/bolest te ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Razumjet će pojam stigme i stereotipa o mentalnim bolestima. Moći će prepoznati simptome stresa i primijeniti vještine				

	<p>suočavanja sa stresom te će razlikovati stres od krize i traume. Naučit će osnovne principe prevencije i mjere uspješnosti preventivnih aktivnosti, što će im kasnije, posebno u diplomskom studiju psihologije, poslužiti kao teorijska osnovica za adekvatno planiranje odgovarajućih programa prevencije (npr. preventivni rad sa trudnicama, itd.). Studenti će moći objasniti ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja. Spoznaje stečene na ovom predmetu moći će primijeniti u svakodnevnom životu.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene uz određenje pojma mentalnog zdravlja i mentalne bolesti – modeli mentalne bolesti.
2.	Značaj epidemiologije u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija.
4.	Stres i vještine suočavanja sa stresom.
5.	Kriza i psihološke krizne intervencije.
6.	Socijalna podrška (aspekti socijalne podrške, izvori i tipovi podrške, istraživanja efekata socijalne podrške na tjelesno i mentalno zdravlje ljudi).
7.	Savladavanje konflikta.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mentalnozdravstveni problemi u djetinjstvu (stres kod djece).
10.	Mentalnozdravstveni problemi u adolescenciji.
11.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor partnera, priprema za brak i obitelj, obiteljski život, preventivni rad sa trudnicama.
12.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor zanimanja, simptomi i posljedice burnout-a te prevencija profesionalnog sagorijevanja.
13.	Pušenje i prevencija pušenja. Alkoholizam te mogućnosti prevencije konzumiranja alkohola.
14.	Droge, prevencija upotrebe i zloupotrebe droga te prevencija SIDE.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

RASPORED VJEŽBI PO SEDMICAMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Obrada modela mentalne bolesti – povijesni pristup.
2.	Spolni/rodni stereotipi i mentalno zdravlje.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija specifičnog problema u školskom okruženju (razrada tri nivoa prevencije kroz grupni rad).
4.	Signali stresa (video prezentacija) i vještine suočavanja sa stresom (vježbe disanja, progresivna relaksacija mišića i vježbe istezanja).
5.	Analiza kriznog događaja – intervencija u krizi.
6.	Izvori i tipovi socijalne podrške.
7.	Principi produktivnog razrješenja konflikta – Morton Deutsch (analiza djela „Romeo i Julija).
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Stres kod djece.
10.	Krizne adolescencije i prevencija kriznih stanja u adolescenciji.
11.	Vježba na terenu – upoznavanje studenata sa programom psihofizičke pripreme za porod te drugim oblicima preventivnog rada tokom trudnoće (pisanje izvještaja).
12.	Trening asertivnosti – preventivne aktivnosti za odrasle. Zadatak za studente: prikupiti informacije o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH (pisanje izvještaja).
13.	Preventivne mjere protiv pušenja. Analiza studentskih zadataka o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH.
14.	

	Posjeta komuni u zajednici ili gostovanje stručnjaka iz prakse.
15.	II polusestrialna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarska nastava</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izveštaj 1 (grupni rad - program psihofizičke pripreme za porod)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Izveštaj 2 (individualni rad - rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska nastava • Dva izvještaja (individualni i grupni rad studenata) • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarska nastava	15	15	2.	Izveštaj 1 (grupni rad - program psihofizičke pripreme za porod)	10	10	3.	Izveštaj 2 (individualni rad - rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)	5	5	4.	Prvi parcijalni ispit		35	5.	Drugi parcijalni ispit		35	6.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Seminarska nastava	15	15																														
2.	Izveštaj 1 (grupni rad - program psihofizičke pripreme za porod)	10	10																														
3.	Izveštaj 2 (individualni rad - rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)	5	5																														
4.	Prvi parcijalni ispit		35																														
5.	Drugi parcijalni ispit		35																														
6.	Završni ispit		0*																														
Ukupno: _____bodova			100%																														

	<p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji–vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arambašić, L. (2000). Psihološke krizne intervencije (odabrana poglavlja). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. 2. Vidanović, I., Kolar, D. (2003). Mentalna higijena. Beograd: Dom za decu i omladinu - LINEA. 3. Vljaković, J. (1990). Teorija i praksa mentalne higijene. II izdanje. Beograd: SDPS. 4. Zvizdić, S. (2015). Socijalna podrška i rezilijencija kod djece i adolescenata. Sarajevo: Filozofski fakultet (poglavlja: Rezilijencija i njena priroda; Socijalna podrška). http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Socijalna_podrska_i_rezilijencija_kod_djece_i_adolescenaata.pdf <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lacković-Grgin, K. (2000). Stres u djece i adolescenata (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Veljković, J. (1970). Uvod u mentalnu higijenu i socijalnu psihijatriju (odabrana poglavlja). II, popravljeno izdanje. Beograd-Zagreb: Medicinska knjiga. 3. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
<p>Napomene</p>	

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi				
Šifra/kod	FIL PSI 563	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I	Ak. godina	2017/18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta FIL PSI 416 Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 8-10 Srijeda: 8-11	
Saradnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 8-10 Srijeda: 8-11	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama. Novi pristupi i pogledi na odnos prema učenicima s teškoćama u školi (stavovi nastavnika i vršnjaka o učenicima s teškoćama u školi). Prava djece s teškoćama u školi. Djeca sa senzornim smetnjama i zdravstvenim tegobama. Učenici s jezično-govornim smetnjama. Intelektualne teškoće. Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima s teškoćama u učenju. Hiperaktivnost i poremećaj pažnje. Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama. Saradnja s obitelji i stručnjacima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da se studenti upoznaju s pojmom učenici s teškoćama u školskom kontekstu. Pojasniti studentima pojedine vrste teškoća kako bi mogli prepoznati probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školi te adekvatno učestvovati u procesu obrazovanja ovih učenika.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će razumijeti i moći objasniti pojam posebnih potreba u školskom kontekstu. Očekuje se da će moći opisati karakteristike učenika s teškoćama u školi i razlikovati pojedine vrste teškoća u školi. Moći će procijeniti prednosti i nedostatke pojedinih intervencijskih pristupa tj. procijeniti primjerenost pojedinog intervencijskog postupka u odnosu na vrstu teškoće. Očekuje se da će studenti nakon praćenja ovoga predmeta moći u realnoj situaciji prepoznati probleme prilagodbe djece s teškoćama u školi te da će moći učestvovati u timskom planiranju, izvedbi i praćenju izvedbe programa njihova učenja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama.
2.	Stavovi nastavnika i vršnjaka o učenicima s teškoćama u školi.
3.	Učenici sa senzornim smetnjama (vidne smetnje i smetnje sluha).
4.	Učenici s jezično-govornim smetnjama.
5.	Intelektualne teškoće.
6.	Učenici s teškoćama u učenju.
7.	Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hiperaktivni poremećaj/poremećaj pažnje.
10.	Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama.
11.	Vrste emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju.
12.	Prepoznavanje i utvrđivanje emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju, strategije u grupnom i individualnom radu s ovim učenicima.
13.	Učenici sa zdravstvenim tegobama te poremećaji autističnog spektra Aspergerov sindrom.
14.	Prava djece s teškoćama te nužnost saradnje s obitelji i stručnjacima.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 842"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2.</td> <td>Vježba 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Vježba 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dva izvještaja • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se računavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	2.	Vježba 1	10	10	3.	Vježba 2	10	10	4.	Prvi parcijalni ispit		40	5.	Drugi parcijalni ispit		40		Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
2.	Vježba 1	10	10																										
3.	Vježba 2	10	10																										
4.	Prvi parcijalni ispit		40																										
5.	Drugi parcijalni ispit		40																										
	Završni ispit		0*																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																												

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kocijan-Hercigonja, D. (1997). Hiperaktivno dijete. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Ormrod, J. E. (2003). Educational psychology – developing learners. 4th ed. (poglavlje 5). Columbus: Merrill Prentice Hall. 3. Velki, T., Romstein, K. (2015). Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Osijek: Naklada. 4. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (poglavlje 2). Zagreb: IEP. 5. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. (poglavlje 4). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajduković, M. i sur. (1995). Prevencija poremećaja u ponašanju kod djece stradalnika rata. Zagreb: DPP. 2. Blanco, R. F., Bogacki, D. F. (1988). Prescriptions for children with learning and adjustment problems. 3rd ed.. Springfield, Illinois: Charles Thomas Publisher. 3. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 9th ed. (odabrano poglavlje). New York: Allyn and Bacon. 4. Visser, J., Daniels, H., Cole, T. (2001). Emotional and behavioural difficulties in mainstream schools. New York: Elsevier. 5. Winkel, R. (1996). Djeca koju je teško odgajati: Educa Zagreb.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA NADARENOSTI				
Šifra/kod	FIL PSI 365	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	7
Ciklus studija	II	Semestar	III	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Implicitne teorije nadarenosti; Različiti domeni nadarenosti; Teorije i modeli nadarenosti; Identifikacija nadarenih; Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti; Rada sa nadarenom djecom; Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih; Metodološki aspekti				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama psihologije nadarenosti. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima u psihologiji nadarenosti, identifikaciji nadarenosti i radu sa nadarenim. Apsolviranjem kolegija studenti će steći teorijska i praktična znanja potrebna u radu sa nadarenim osobama.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije nadarenosti, te da će moći primijeniti stečena znanja u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Implicitne teorije nadarenosti. Različiti domeni nadarenosti
3.	Teorije i modeli nadarenosti I
4.	Teorije i modeli nadarenosti II.
5.	Identifikacija nadarenih
6.	<i>Prezentacije I</i>
7.	<i>Prezentacije II</i>
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti
10.	Rada sa nadarenom djecom
11.	Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih
12.	Metodološki aspekti
13.	<i>Prezentacije I</i>
14.	<i>Prezentacije II</i>
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, terenski rad.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 722"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija rezultata terenskog istraživanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prikaz studije slučaja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacije rezultata terenskog istraživanja • Prikaza studije slučaja • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija rezultata terenskog istraživanja	15	15	2.	Prikaz studije slučaja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	35	35	5.	Završni ispit		x*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prezentacija rezultata terenskog istraživanja	15	15																										
2.	Prikaz studije slučaja	15	15																										
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																										
4.	Drugi parcijalni ispit	35	35																										
5.	Završni ispit		x*																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Heller, K. A., Mönks, F. J., Passow, A. H. (Eds.) <i>International handbook of research and development of gifted and talent.</i> Oxford: Pergamon Press.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Callahan, C. M. (2000) „Intelligence and Giftedness”. U: <i>Handbook of Intelligence</i>, Sternberg, R. J. (Eds.) Cambridge: Cambridge University Press. Renzulli, J. S. (1978) <i>What makes giftedness? Reexamining a definition.</i> Phi Delta Kappan, 60, 180–184, 261. Sternberg, R. J., Davidson. J. E. (Eds., 1986) <i>Conceptions of giftedness.</i> Cambridge: Cambridge University Press. Subotnik, R. F., Arnold, K. D. (1995) <i>Beyond Terman: contemporary longitudinal studies of giftedness and talent.</i> Norwood, New Jersey: Ablex Publishing corporation. Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.
Napomene	

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Razvojna psihopatologija				
Šifra/kod	FIL PSI 562	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2017./2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina.hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Petak: 10 – 12 sati	
Saradnik	Ime i prezime	Nema			
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos psihopatologije i normalnog razvoja. Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije. Psihički poremećaji kod djece i adolescenata: autizam; intelektualne onesposobljenosti; poremećaj sa prkošenjem i suprostavljanjem; poremećaji hranjenja; enureza; poremećaj pažnje / hiperaktivni poremećaj; poremećaji učenja; depresija, suicid i posljedice gubitka; anksiozni poremećaji; shizofrenija; zloupotreba psihoaktivnih supstanci.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa općim i specifičnim znanjima i istraživanjima u području razvojne psihopatologije. Specifičnost psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji sa razvojnog stajališta: etiologija, epidemologija, klinička slika, tok poremećaja i prognoza, procjena, tretman i prevencija.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će student usvojiti znanja o ključnim principima i konceptima iz područja razvojne psihopatologije. Razumjet će razvojnu perspektivu nastanka i održavanja različitih psihičkih poremećaja kod djece i adolescenata. Očekuje se da će studenti biti u mogućnosti intergrirati spoznaje iz razvojne psihopatologije sa usvojenim znanjima iz kliničke psihologije i primijeniti ih u praksi u području psihološke procjene, te planiranja i provođenja efikasnih tretmanskih i preventivnih intervencija.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / predavanja
1.	Uvod u područje razvojne psihopatologije, predstavljanje plana i programa, literature, te načina rada.
2.	Razvojni pristup: odnos psihopatologije i normalnog razvoja
3.	Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije.
4.	Autizam: teško oštećenje u dojenačkoj dobi.
5.	Smetnje inicijative i rane socijalizacije. Razvojne posljedice intelektualnih onesposobljenosti.
6.	Rane smetnje znatiželje i usmjerenosti na zadatak: deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj
7.	Teškoće u učenju.
8.	<i>Prva polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Depresija.
10.	Suicid i posljedice gubitka.
11.	Anksiozni poremećaji i pretjerana samokontrola.
12.	Poremećaji ophođenja i nedostatna samokontrola.
13.	Shizofrenija: teško oštećenje u školskoj dobi i adolescenciji.
14.	Zloupotreba psihoaktivnih supstanci.
15.	<i>Druga polusemestralna provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / vježbe
1.	Upute za analizu koncepata iz razvojne psihopatologije u knjizi <i>Stakleni zamak</i> autorice Jeannette Walls.
2.	Kategorijalni i dimenzionalni pristup u razvojnoj psihopatologiji.
3.	Rizični i zaštitni faktori: analiza slučaja.
4.	Autizam: studentske prezentacije.
5.	Smetnje inicijative i rane socijalizacije. Razvojne posljedice intelektualnih onesposobljenosti: studentske prezentacije.
6.	Hiperaktivni poremećaj / deficit pažnje: studentske prezentacije.
7.	Teškoće u učenju: studentske prezentacije.
8.	<i>Prva polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Depresija: studentske prezentacije.
10.	Suicid i posljedice gubitka: studentske prezentacije.
11.	Anksiozni poremećaji i pretjerana samokontrola: studentske prezentacije.
12.	Poremećaji ophođenja i nedostatna samokontrola: studentske prezentacije.
13.	Shizofrenija kod djece i adolescenata. Zloupotreba psihokativnih supstanci: studentske prezentacije.
14.	Knjiga <i>Stakleni zamak</i> : diskusija koncepata iz razvojne psihopatologije.
15.	<i>Druga polusemestralna provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="503 378 1474 676"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Analiza knjige</td> <td>10</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad i prezentacija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit I</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni ispit II</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0*</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Analiza knjige</i> „Stakleni zamak“, autorice Jeannette Walls sa stajališta razvojne psihopatologije. Rad u printanoj formi studenti trebaju predati u 14. sedmici nastave. • <i>Seminarski rad i prezentacija</i> • <i>Prvi parcijalni ispit</i> obuhvata gradivo obrađeno do 8. sedmice nastave, a <i>drugi parcijalni ispit</i> obuhvata gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Student je položio parcijalni ispit ukoliko je postigao rezultat od minimalno 55%. • <i>Završni ispit</i> za studente koji nisu položili prvi i/ili drugi parcijalni ispit. <p>*Napomena: U terminu završnog / popravnog ispita, student polaže onaj dio gradiva (prvi i/ili drugi parcijalni ispit) koji nije položio tokom semestra, pri čemu dobiva onoliko bodova koliko je predviđeno za taj oblik provjere znanja. Položen prvi parcijalni ispit nije preduvjet za pristupanje drugom parcijalnom ispitu.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Analiza knjige	10	15%	2.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%	3.	Parcijalni ispit I	35	35%	4.	Parcijalni ispit II	35	35%	5.	Završni ispit	0*		Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Analiza knjige	10	15%																										
2.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%																										
3.	Parcijalni ispit I	35	35%																										
4.	Parcijalni ispit II	35	35%																										
5.	Završni ispit	0*																											
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Wenar, C. (2003). <i>Razvojna psihopatologija i psihijatrija: od dojenačke dobi do adolescencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Vulić-Prtorić, A. (2001). Razvojna psihopatologija: „Normalan razvoj koji je krenuo krivim putem“. <i>RFFZd</i> 40, (17), 161-186. (članak dostupan na internetu)</p>																												

Dodatna

- Američka psihijatrijska udruga (2014). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Velki, T. i Romstein, K. (2015). *Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju*. Elektronsko izdanje.
- Tatalović Vorkapić, S. (2014). *Razvojna psihopatologija (nastavni materijal)*. Rijeka: Učiteljski fakultet u Rijeci. Elektronsko izdanje.
- Beytien, A. *Autizam iz dana u dan*. Elektronsko izdanje.
- Carr, A. (1999). *The handbook of child and adolescent clinical psychology*. London & New York: Taylor & Francis Group.
- Damico, J. S. i sur. (2010). *The Handbook of language and speech disorders*. A John Wiley & Sons Publication.
- Essau, C. A. i Conradt, J. (2006). *Agresivnost u djece i mladeži*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Hadon, M. (2010). *Neobičan događaj sa psom u noći*. Beograd: Laguna
- Jovanović, N., Firevski-Jovanović, T. i Jovanović, S. (2009). *Deficit pažnje i hiperaktivnosti dece. Osobenost-dijagnostika-tretman*. Beograd: Beoknjiga.
- Kocijan Hercigonja, D., Došen, A., Folnegović-Šmalc, V. i Kozarić -Kovačić, D. (2000). *Mentalna retardacija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kostelnik, M. J. i sur. (2003). *Djeca s posebnim potrebama. Priručnik za odgajatelje i roditelje*. Zagreb: Educa.
- Muter, V. i Likierman, H. (2010). *Disleksija. Vodič kroz disleksiju, dispraksiju i druge teškoće u učenju*. Zagreb: Kigen.
- Prvčić, I. i Rister, M. (2009). *Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj ADHD*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje.
- Raduly-Zorgo, E. (2010). *Priručnik za podršku za studente s disleksijom*. Elektronsko izdanje.
- Rolf, J. i sur. (1990). *Risk and protective factors in the development of psychopathology*. Cambridge University Press.
- Sowell, T. (2004). *Einsteinov sindrom*. Inteligentna djeca koja kasno progovaraju. Lekenik: Ostvarenje
- Stacey, P. (2005). *Dječak koji je volio prozore. Otvaranje srca i uma djeteta s teškoćama u razvoju*. Lekenik: Ostvarenje.
- Tammet, D. (2009). *Rođen jednog plavog dana-moj život između autizma i genijalnosti*. Zagreb: Fraktura.
- Taradi, S. (2004). *Fonološki poremećaji*. U: S. Nikolić & M. Marangunić (ur), *Dječja i adolescentna psihijatrija*, 412-415. Zagreb: Školska knjiga.
- Velki, T. (2012). *Priručnik za rad s hiperaktivnom djecom u školi*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić, A. i Cifrek-Kolarić, M. (2011). *Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Winterhoff, M. (2010). *Zašto nam djeca postaju nasilnici. Vratimo djeci njihovo djetinjstvo*. Zagreb: Znanje.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	STATISTIKA U PSIHOLOGIJI 1				
Šifra/kod	FIL PSI 112	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	I	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email: nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime	Ratko Đokić M.A., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 E-mail: djokic.ratko@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 14 – 17.00 Četvrtak: 12.00 – 14.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Korištenje statistike u psihologiji. Statistika i naučni metod. Usporedba tzv. kliničkog i tzv. statističkog pristupa u psihologiji. Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerenja, deskriptivna i inferencijalna statistika. Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata. Mjere centralne tendencije: aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost. Mjere varijabiliteta: totalni raspon, indeks središnjeg raspršenja, varijanca, standardna devijacija, poluinterkvaritlno raspršenje. Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata. Normalna distribucija. Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija. Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili. Standardna pogreška aritmetičke sredine. Testiranje hipoteza. Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama i proporcijama. Snaga statističkog testa				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.				
Ishodi učenja	Usvojena sljedeća znanja: mjesto i uloga statistike u psihologiji i metodologijij naučnog istraživanja; osnovni koncepti u statistici; deskriptivna statistika; karakteristike distribucije podataka; osnove inferencijalne statistike. Usvojene vještine: uređivanja i tabelarnog i grafičkog prikazivanja podataka, izbor i određivanje mjera centralne tendencije i varijabiliteta; testiranje hipoteza sa jednim i dva uzorka; statističko zaključivanje. Od studenta se očekuje samostalna primjena znanja i vještina deskriptive i osnova inferencijalne statistike.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski sat.
2.	Statistika u psihologiji. Osnovni statistički koncepti.
3.	Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata.
4.	Mjere centralne tendencije.
5.	Mjere varijabiliteta.
6.	Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Normalna distribucija.
7.	Vjerovatnoća
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Standardna pogreška aritmetičke sredine.
10.	Testiranje hipoteza. Statističko zaključivanje.
11.	t-test za nezavisne uzorke.
12.	t-test za zavisne uzorke.
13.	Snaga statističkog testa.
14.	Pregled statističkih pojmova i koncepata.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup. Praktična primjena (rješavanje zadataka)</p>																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 506 1435 869"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učešćem u istraživanju • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	45	45	3.	Drugi parcijalni ispit	50	50	4.	Završni ispit		x*									Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Učešće u istraživanju	5	5																														
2.	Prvi parcijalni ispit	45	45																														
3.	Drugi parcijalni ispit	50	50																														
4.	Završni ispit		x*																														
Ukupno: _____ bodova			100%																														
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																																

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. • Đapo, N., Đokić, R. (2012). <i>Statistika u psihologiji, priručnik za studente</i>. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Howell, D. C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Belmont, CA: Wardsworth Publishing Company. • Kolesarić, V., Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP PSIHOLOGIJA SPORTA				
Šifra/kod	FIL PSI 462	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	4 ECTS
Ciklus studija	drugi	Semestar	sedmi	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic- djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00 -12:00 četvrtak: 11:00-12:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Razvoj psihologije sporta i primjena psiholoških spoznaja na područje sporta. Odnos ličnosti i sporta. Značaj kognitivnih sposobnosti u sportu. Socijalna psihologija i sport. Motivacija i samopouzdanje u sportu. Uloga trenera. Komunikacija u sportu. Poremećaji hranjenja kod sportista. Psihološki činitelji u rehabilitaciji nakon ozljeda kod sportaša.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će dobiti temeljna znanja iz psihologije sporta, steći uvid u ulogu psiholoških činitelja u trenažnom procesu, sportskom uspjehu i neuspjehu, te se upoznati sa osnovnim principima savjetodavnog, edukativnog i istraživačkog rada sa sportašima.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studetni razviti kompetencija adekvatnog metoda pri procjeni ličnosti sportaša, te da će moći primijeniti spoznaje iz ovog područja u praksi. Prije svega očekuje se da će studenti biti potaknuti da razvijaju ovo područje i pokažu interes za izučavanje složenog života sportaša.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica.
2.	Psihologija sporta: ciljevi, zadaci, metode istraživanja
3.	Odnos ličnosti i sporta u različitim sportskim disciplinama. Ličnost uspješnih i vrhunskih sportaša. Primjena modela ličnosti u procjeni ličnosti sportaša.
4.	Kognitivne sposobnosti kod sportaša. Uloga pažnje
5.	Razine pobuđenosti u različitim sportovima i razvijanje strategija prilagodbe u stanju povišene ili snižene pobuđenosti
6.	Kognitivno-bihevioralne intervencije (gostujući predavač)
7.	Studentske prezentacije naučnih članaka iz oblasti koja je obrađivana
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Motivacija i samopouzdanje
10.	Socijalna psihologija i sport (uzročne atribucije u sportu)
11.	Socijalna psihologija i sport (struktura i dinamika u ekipnim sportovima; utjecaj publike na uspjeh u sportu)
12.	Razvoj sportske ličnosti kod djece i mladih: uloga roditelja i trenera
13.	Psihološka priprema sportaša: praktični rad
14.	Psihobiologija sporta i vježbanja
15.	Druga polusestrialna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>interaktivna nastava, praktične vježbe; terenski rad, studije slučaja</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacije i/ili terenski rad</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacije naučnih članaka ili terenski rad (što će ovisiti o broju prijavljenih studenata za obaj izborni kolegij). • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacije i/ili terenski rad	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	4.	Završni ispit		0*													Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prezentacije i/ili terenski rad	20	20																																		
2.	Prvi parcijalni ispit		40																																		
3.	Drugi parcijalni ispit		40																																		
4.	Završni ispit		0*																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Također, udovoljavajući kriteriju 55%. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cox. R. H. (2005). <i>Psihologija sporta: koncepti i primjene</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko. 2. Bosnar., K., Balent., B. (2009). <i>Uvod u psihologiju sporta</i>. Priručnik za sportske trenere. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <p><i>Dodatna</i></p> <p><i>Izvorni znanstveni i/ili stručni članci iz tekuće periodike.</i></p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U PSIHLOGIJU LIČNOSTI				
Šifra/kod	Fil PSI 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta: Biološka psihologija 1 FIL PSI 116, Biološka psihologija 2 FIL PSI 117, Kognitivna psihologija 1 FIL PSI 211				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: jadranka.kolenovic- djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00 -12:00 četvrtak: 11:00-12:00	
Saradnik	Ime i prezime	Nina Hadžiahmetović, M.A., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadzhiahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10 – 13; petak 10 - 12	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Definiranje ličnosti i domene izučavanja ličnosti. Izvori podataka ličnosti i istraživačke metode u psihologiji ličnosti. Kriteriji razlikovanja i vrednovanja teorija ličnosti. Klasične teorije ličnosti: psihoanalitički i neoanalitički pristup. Obrambeni mehanizmi ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je stjecanje znanja o različitim tumačenjima ličnosti i mogućoj primjeni pojedinih teorija. Također, cilj je podučiti studente klasičnim teorijama ličnosti i razviti kritičko mišljenje u svjetlu novih spoznaja i nalaza istraživanja.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije ličnosti. Očekujemo razvijanje kompetencija adekvatnog metoda pri procjeni ličnosti. Očekujemo da će student biti u mogućnosti integrirati studije slučaja sa teorijama ličnosti; odnosno moći će primijeniti spoznaje teorija ličnosti u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci psihologije ličnosti.
2.	Definicije ličnosti. Različiti teorijski pristupi proučavanja ličnosti.
3.	Mjerenje ličnosti. Izvori podataka ličnosti. Evaluacija.
4.	Tradicionalne teorije.
5.	Psihodinamski pristup.
6.	Mehanizmi odbrane.
7.	Revizija psihodinamskog pristupa: individualna psihologija.
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Analitička teorija ličnosti
10.	Metode dubinske psihologije
11.	Teorija ličnosti Ericha Fromma
12.	Analiza knjige: Freud
13.	Teorija ličnosti Karen Horney
14.	Socio-psihološke teorije: teorija objektnih odnosa
15.	Druga polusestrialna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 541 1437 915"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Analiza knjige</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čitanje izvornog djela teoretičara ličnosti • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Analiza knjige	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	4.	Završni ispit		0*													Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Analiza knjige	20	20																																		
2.	Prvi parcijalni ispit		40																																		
3.	Drugi parcijalni ispit		40																																		
4.	Završni ispit		0*																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Hall, K. S., Lindzey, G. (1983). <i>Teorije ličnosti</i>. Beograd: Nolit (poglavlja: 4. Jungova analitička teorija (str. 122-160); 5: Sociopsihološke teorije: Adler, Fromm i Horney str. 161 - 181) Larsen, R. J., Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlje 1: Uvod: str. 1-57; poglavlje 3: Intrapsihička domena 270-336 (<u>bez potpoglavlja</u> Motivi i ličnost). Freud, S. (1946). <i>Kompletan uvod u psihoanalizu</i> (2006, preveli Lorenc, B, Volf, N. & Bekić, T.). Podgorica: Nova knjiga (od 335 do 499) (knjigu će obezbijediti nastavnik) <p><i>Dodatna</i></p> <p>Kolenović – Đapo, J., Drače, S., Hadžiahmetović, N. (2015). <i>Psihološki mehanizmi odbrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. (poglavlje: Klasifikacija i funkcija odbrambenih mehanizama)</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U RAZVOJNU PSIHOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL PSI 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2017./18.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Indira Fako, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033/253-145	Termin konsultacija	ponedjeljak (10-13h) srijeda (12-14h)	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (10-13h) petak (10-12h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima i problemima razvojne psihologije; osnovnim pojmovima i filozofskim korijenima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; biološkim i okolinskim faktorima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja (nacrti istraživanja); etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologije, te razvojnim teorijama - Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje (razumijevanje) tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem osnovnih razvojnih teorija, te snaga i nedostataka svake od njih. Također, očekuje se da će studenti steći znanje o istraživačkim metodama i nacrtima istraživanja u razvojnoj psihologiji, kao i znanje o slijedu razvoja i procesima koji leže u osnovi razvoja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i

	obavezama.
2.	Predmet i ciljevi razvojne psihologije. Periodizacija životnog vijeka. Filozofski korijeni razvojne psihologije.
3.	Povijest razvojne psihologije.
4.	Problemi razvojne psihologije: priroda nasuprot odgoju (prikazivanje video materijala); kontinuitet nasuprot diskontinuitetu; normativni nasuprot idiografskom razvoju.
5.	Znanstveno istraživanje i vrste istraživanja.
6.	Istraživanje razvoja: longitudinalna, transverzalna, k-sekvencijalna i mikrorazvojna istraživanja.
7.	Međukulturalna i komparativna istraživanja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Etički aspekti istraživanja čovjekova razvoja.
10.	Razvojne teorije: Psihoanalitičko gledište (S. Freud i E. Erikson).
11.	Razvojne teorije: Biheviorizam (J. Watson) i teorija socijalnog učenja (A. Bandura).
12.	Razvojne teorije: Piagetova kognitivno-razvojna teorija. Sociokulturalna teorija Vigotskog.
13.	Razvojne teorije: Etologija i evolucijska razvojna psihologija. Bronfenbrennerova teorija ekoloških sistema.
14.	Usporedba i evaluacija teorija.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i

	obavezama.
2.	Periodizacija razvoja. Izrada životne lente.
3.	Problemi razvojne psihologije: Priroda nasuprot odgoju (pregled najpoznatijih studija). Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987).
4.	Povijest razvojne psihologije: Gesellove norme motoričkog razvoja (terenske vježbe).
5.	Gesellove norme motoričkog razvoja (analiza protokola i diskusija o zadatku).
6.	Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji: Izrada idejne skice za istraživanje nekog razvojno-psihološkog problema (odabir adekvatnog metodološkog postupka, preliminarna operacionalizacija varijabli, izbor metoda ispitivanja).
7.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji (laičko naspram znanstvenog opažanja, upoznavanje sa različitim vrstama opažanja, prednosti i nedostaci metode opažanja). Posmatranje djeteta (uputa za terenski zadatak i pisanje izvještaja).
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Provedba opažanja: Posmatranje djeteta (terenske vježbe).
10.	Etički standardi za istraživanja s djecom. Primjeri istraživačkih situacija u kojima postoje ozbiljne etičke dileme (diskusija).
11.	Razvojne teorije: Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (analiza studije slučaja).
12.	Razvojne teorije: J. Piaget i L. Vigotski (ključni koncepti i praktične implikacije).
13.	Teorije moralnog razvoja: Kognitivističko-razvojni modeli (J. Piaget, L. Kohlberg).
14.	Analiza znanstvenog članka.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadatak), analitički i demonstracioni pristup.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30
2.	Terenski zadatak/pisanje izvještaja	10	10
3.	Kviz	10	10
4.	Druga polusemestralna provjera znanja	50	50
5.	Završni ispit*		
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (pisanje izvještaja, kviz), te polaganjem prve i druge polusemestralne provjere znanja, odnosno, završnog ispita.

Napomena:

- Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj polusemestralnoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj polusemestralnoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga parcijala gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (pisanje izvještaja, kviz), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja* (određena poglavlja).

	<p>Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 2. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 3. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 5. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap
<p>Napomene</p>	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U SOCIJALNU PSIHLOGIJU				
Šifra/kod	Fil PSI 313	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademski godina	2017/2018
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta: Metodologija eksperimentalne psihologije FIL PSI 120, Metodologija neeksperimentalne psihologije FIL PSI 240				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic- djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00 -12:00 četvrtak: 11:00-12:00	
Saradnik	Ime i prezime	Nina Hadžiahmetović, MA., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10 – 13; petak 10 - 12	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Predmet i razvoj socijalne psihologije. Razvoj socijalne psihologije i ključna područja istraživanja. Definicija socijalne psihologije. Metode istraživanja u socijalnoj psihologiji. Etička pitanja u socijalno-psihološkim istraživanjima. Socijalna zavisnost i socijalni utjecaji. Socijalni motivi. Agensi socijalizacije. Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska. Socijalna facilitacija. Deindividualizacija. Konformizam. Pokoravanje autoritetu. Kooperativnost sa autoritetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je razumijevanje socijalnog konteksta pojedinca i njegovog odnosa prema kontesktu. Također, cilj je podučiti studente klasičnim istraživanjima o socijalnom utjecaju koja su revolucionalizirala spoznaje u socijalnoj psihologiji. Pored toga, cilj je i podučiti studente istraživačkim metodama u socijalnoj psihologiji i adekvatnom izboru metode koja će odgovoriti na socijalno-psihološki problem.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u socijalne uzroke, socijalnu determiniranost i socijalne posljedice čovjekovog funkcioniranja, te osnovne teorijske i metodološke pristupe njihovom znanstvenom proučavanju. Konkretno, studenti bi trebali razviti vještine prepoznavanja neželjenih oblika socijalnih utjecaja, te razviti strategije otpornosti prema njima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci socijalne psihologije.
2.	Definicije socijalne psihologije. Povijest socijalne psihologije. Socijalna psihologija i druge znanosti.
3.	Metodologija u socijalnoj psihologiji. Opažanje. Ograničenja metoda opažanja.
4.	Korelacijska metoda. Prednosti i ograničenja.
5.	Eksperimentalni pristup. Etička pitanja u socijalnoj psihologiji.
6.	Razvojna socijalna psihologija.
7.	Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pokoravanje autoritetu.
10.	Konformizam.
11.	Socijalni utjecaj i socijalno ponašanje.
12.	Luciferov efekat.
13.	Kooperativnost sa autoritetom.
14.	Socijalni motivi.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup, video prezentacije izvornih eksperimenata iz socijalne psihologije</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 577 1437 951"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupna prezentacija novih/interesantnih spoznaja iz oblasti metoda istraživanja, socijalizacije i socijalnog utjecaja (elementi bodova 4 x 5: izražavanje, novitet spoznaja, vizuelni aspekti prezentacije, argumentovanje odgovora u diskusiji) • dva parcijalna ispita • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	4.	Završni ispit		0*	5.												Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prezentacija	20	20																																		
2.	Prvi parcijalni ispit		40																																		
3.	Drugi parcijalni ispit		40																																		
4.	Završni ispit		0*																																		
5.																																					
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate (poglavlja 1, 2 i 8) 2. Hewstone, M., Stroebe, W. (2003). <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 345-380, poglavlje Socijalni utjecaji u malim grupama).
	<p><i>Dodatna:</i></p> <p>Izvorni članci iz tekuće znanstvene periodike</p>
Napomene	